VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, O. P. S., ČESKÉ BUDĚJOVICE

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

ANALÝZA A KOMPARACE TRHU BANKOVNÍCH A NEBANKOVNÍCH SPOTŘEBITELSKÝCH ÚVĚRŮ

Autor práce: Kristýna Nemčoková

Studijní obor: Management a marketing služeb – specializace finanční služby

Forma studia: Prezenční

Vedoucí práce: Ing. Petra Jílková, Ph.D.

Katedra: Katedra managementu a marketingu služeb

2015

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v této práci.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích a zpřístupněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění.

.....

Děkuji vedoucí bakalářské práce Ing. Petře Jílkové, Ph.D., za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

ABSTRAKT

NEMČOKOVÁ, K. *Analýza a komparace trhu bankovních a nebankovních spotřebitelských úvěrů : bakalářská práce*. České Budějovice : Vysoká škola evropských a regionálních studií, o. p. s., 2015. 62 s. Vedoucí bakalářské práce : Ing. Petra Jílková, Ph.D.

Klíčová slova: spotřebitelský úvěr, úroková sazba, roční procentní sazba nákladů

Bakalářská práce se zabývá možností financování prostřednictvím spotřebitelského úvěru, nabízeného bankovními a nebankovními institucemi na českém trhu. Cílem práce je provést analýzu současné nabídky spotřebitelských úvěrů u vybraných komerčních bank a nebankovních poskytovatelů, porovnat parametry a podmínky daných úvěrů a zhodnotit je z hlediska výhodnosti pro potenciálního klienta.

V teoretické části práce definuje současnou situaci zadluženosti českých domácností, charakterizuje spotřebitelský úvěr, uvádí jeho základní parametry, právní úpravu a další náležitosti spojené s pořízením daného produktu. V praktické části je pomocí modelového příkladu provedena analýza nabídky u zvolených bankovních a nebankovních poskytovatelů, zjištěné výsledky použity pro vzájemnou komparaci a v poslední části jsou zhodnoceny nejvýhodnější spotřebitelské úvěry a zároveň uvedena doporučení pro případného žadatele o spotřebitelský úvěr.

ABSTRACT

NEMČOKOVÁ, K. *Analysis and Comparasion of the Market of Banking and Non-banking Consumer Loans : Bachelor thesis*. České Budějovice : The College of European and Regional Studies, 2015. 62 p. Supervisor : Ing. Petra Jílková, Ph.D.

Key words: consumer loans, interest rate, annual percentual costs rate

The bachelor´s thesis deals with financing options through consumer loan offered by banking and non-banking institutions in the Czech market. The objective of my thesis is analyse current offers of consumer loans in selected commercial banks and non-banking providers, compare the parameters and conditions of the loans and evaluate them from the point of view of convenience for the potential client.

In theoretical part of the work defines the current situation of indebtedness of Czech households, characterizes consumer loans, lists its basic parameters, legislation and other formalities associated with the acquisition of the product. In the practical part is using the model example analysis offers at selected banking and non-banking providers, the detected results is used for mutual comparison and in the last part are assessed to the most advantageous consumer loans and at the same time put the recommendations for a possible applicant for a consumer loan.

Obsah

ÚVOD **8**

1 CÍL A METODIKA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE **9**

2 VÝVOJ A STAV ZADLUŽENOSTI ČESKÝCH DOMÁCNOSTÍ **11**

2.1 Česká ekonomika, dopady krize na zadlužování českých domácností a úvěrový trh **12**

2.2 Život na dluh **13**

2.3 Struktura zadluženosti **15**

2.3.1 Hypoteční úvěr 16

2.3.2 Spotřebitelský úvěr 19

2.3.3 Kontokorentní úvěr 20

2.4 Srovnání s členskými státy EU **21**

2.5 Trendy v poskytování úvěrů **21**

2.5.1 Refinancování 21

2.5.2 Konsolidace 22

2.5.3 Kreditní karty 22

3 SPOTŘEBITELSKÝ ÚVĚR, PARAMETRY A JEHO POZICE V PRODUKTOVÉ NABÍDCE **23**

3.1 Základní charakteristika **23**

3.2 Druhy spotřebitelských úvěrů **24**

3.3 Právní úprava v ČR **26**

3.3.1 Informační povinnosti 26

3.3.2 Podmínky pro získání úvěru 28

3.4 Úročení **28**

3.5 Splácení úvěru **30**

4 ANALÝZA NABÍDKY BANKOVNÍCH A NEBANKOVNÍCH SPOTŘEBITELSKÝCH ÚVĚRŮ **32**

4.1 Modelový příklad **32**

4.2 Nabídka komerčních bank **33**

4.3 Nabídka nebankovních institucí **37**

5 KOMPARACE A ZHODNOCENÍ VÝHODNOSTI ÚVĚRŮ Z POHLEDU KLIENTA **42**

5.1 Hodnotící kritéria **42**

5.2 Bankovní vs. nebankovní spotřebitelský úvěr **48**

5.3 Závěrečné zhodnocení nejvýhodnějšího spotřebitelského úvěru **50**

5.4 Doporučení pro žadatele o spotřebitelský úvěr **52**

ZÁVĚR **53**

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ **55**

SEZNAM ZKRATEK.....60
SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK, GRAFŮ.....61

Úvod

V dnešní době lidé neustále řeší otázku nedostatku peněz. Ve většině případu toto řeší formou půjčky či úvěru, jsou ochotni se zadlužit a žít tak s dluhy, které mohou vést i k osobnímu bankrotu či v krajních případech k exekuci.

Půjčky a úvěry se stávají jakýmsi trendem. Lidé si raději a s nadšením půjčí, než aby si cílovou částku naspořili pravidelným ukládáním peněz stranou, tedy bez zbytečných úroků zaplacených navíc, mají touhu mít zboží okamžitě nebo zkrátka řeší dluhovou situaci, kdy se snaží dalším úvěrem splatit úvěr jiný.

Podle struktury zadluženosti mezi nejvyužívanější druhy úvěrů patří hypoteční úvěry, tedy na pořízení vlastního bydlení nebo rekonstrukci bytu či rodinného domu a druhou skupinu tvoří spotřebitelské úvěry. V posledním desetiletí došlo v České republice k prudkému rozvoji právě těchto úvěrů a to bankovní i nebankovní povahy. Na trhu je nepřeberné množství společností, které nabízejí ať už výhodné či méně výhodné spotřebitelské úvěry. Dostupnost získat úvěr je vysoká, úroky relativně nízké a tedy odpadají jakési bariéry, lidé podcení své finanční možnosti a dostatečně nepřemýšlejí nad budoucím splácením, zda jejich příjmy odpovídají schopnosti dostát svým splatným závazkům.

Téma spotřebitelských úvěrů bylo zvoleno záměrně. Jednak je to zajímavé téma a velice aktuální. Neustále na nás „útočí“ různé reklamy a propagace těchto finančních produktů. Na nás, jakožto na spotřebitelích je poté posoudit, které z těchto úvěrů jsou výhodné a které naopak naprosto nevýhodné.

Tato práce se zabývá bankovními i nebankovními spotřebitelskými úvěry poskytovanými na českém trhu. Analyzuje nabídku a podmínky u vybraných finančních společností a zhodnocuje produkty z pohledu výhodnosti pro budoucího klienta. Práce by mohla být jakýmsi návodem či podkladem při rozhodování potenciálního zájemce o úvěr, pokud se rozhoduje, zda využít služeb banky nebo nebankovního poskytovatele.

1 Cíl a metodika bakalářské práce

Cílem bakalářské práce je analýza současné nabídky spotřebitelských úvěrů u vybraných komerčních bank a u vybraných nebankovních institucí, vzájemné porovnání a zhodnocení z hlediska výhodnosti pro klienta. Dále vytvořit podklady pro úspěšné rozhodování případného žadatele o spotřebitelský úvěr.

Text bakalářské práce se člení do 5 ti kapitol. V teoretické části, tedy v prvních třech kapitolách analyzuje zadluženost českých domácností, s ohledem na vývoj v čase a aktuální stav. Praktická část bakalářské práce zahrnující dvě kapitoly, analyzuje nabídku spotřebitelských úvěrů u vybraných českých finančních institucí. Uvádí podmínky pro poskytnutí úvěru a poté porovnává a zhodnocuje na modelovém příkladu nejlepší možnou nabídku zmíněných úvěrů.

V druhé kapitole „ Vývoj a stav zadluženosti českých domácností“ je definován vývoj a současný stav zadluženosti českých domácností s využitím aktuálních dat České národní banky, uvedena struktura zadluženosti v podobě tří skupin nejvyužívanějších úvěrových produktů. Dále práce uvádí srovnání České republiky v rámci ostatních členských států Evropské unie.

Ve třetí kapitole „Spotřebitelský úvěr, parametry a jeho pozice v produktové nabídce“ jsou popsány všechny základní pojmy, členění, výhody a nevýhody z pohledu klienta i banky a právní úprava související se spotřebitelským úvěrem. Jsou uvedeny podmínky nutné k poskytnutí úvěru, náklady a způsoby splácení spotřebitelského úvěru.

Ve čtvrté kapitole „Analýza nabídky bankovních a nebankovních spotřebitelských úvěrů“ je pomocí modelového příkladu proveden rozbor současné nabídky třech vybraných bankovních společností, které byly vybrány jako největší poskytovatelé bankovních služeb v České republice a nabídky třech nebankovních institucí, které byly vybrány na základě vlastního rozhodnutí. V rámci této analýzy je vybrán nejvýhodnější poskytovatel z obou sektorů a výsledky použity pro závěrečnou komparaci a zhodnocení. V této kapitole je využita metoda analýza.

Poslední kapitola „Komparace a zhodnocení výhodnosti úvěrů z pohledu klienta“ vyhodnocuje výsledky získané z analýzy produktové nabídky vybraných poskytovatelů, porovnává a zhodnocuje nejvýhodnější nabídku pro potenciálního žadatele o spotřebitelský úvěr. Je zde použita metoda komparace.

Podklady pro vypracování byly získány z publikací zaměřujících se na problematiku úvěrů a z internetových stránek příslušných finančních institucí. Aktuální data byla čerpána především z internetových stránek České národní banky a Ministerstva financí České republiky.

2 Vývoj a stav zadluženosti českých domácností

V současné době patří poskytování úvěrů mezi nejvýnosnější a nejvýznamnější činnosti každé banky. Tento fakt potvrzuje níže uvedený graf, který znázorňuje růstovou tendenci od roku 2008 do července 2014, podle nejaktuálnější statistiky České národní banky (dále jen ČNB).

Graf č. 1: Aktiva bankovního sektoru k červenci roku 2014 (v mld. Kč)[1]

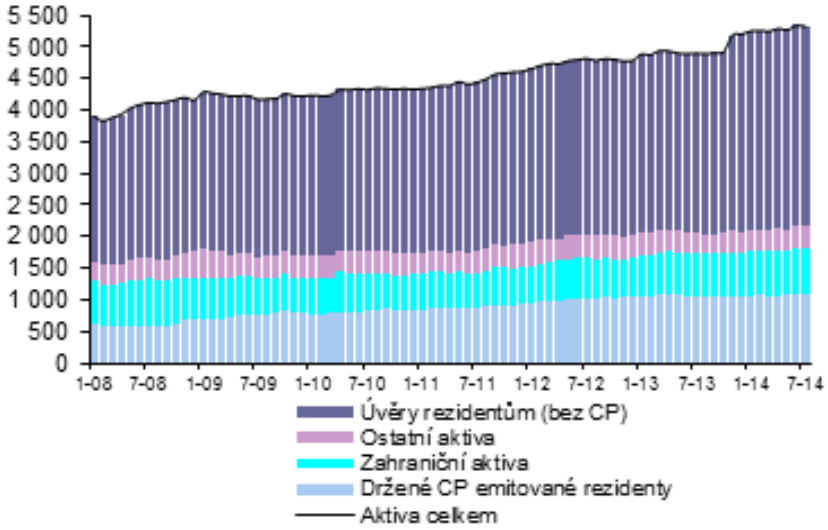

Zadluženost obyvatelstva je tedy spojena se stále se zvyšujícím počtem poskytnutých úvěrů, kdy domácnosti dluží určitou sumu nějakému finančnímu subjektu. Podle zveřejněných informací, které poskytla ČNB, dosáhl celkový dluh domácností k dubnu roku 2014 1,213 bilionu korun. Jen za poslední čtyři roky se zvýšila průměrná hodnota jednoho dluhu, z necelých sto tisíc korun na dvojnásobek.[2] Dluhy je možno považovat jako fenomén konzumního způsobu života. Lidé mají potřebu něco vlastnit, dát na obdiv svůj majetek, zvýšit si svou životní úroveň, nerozvážně si brát úvěry na zbytečnosti, atd.

[1] *Bankovní statistika – Česká národní banka* [online]. Praha : ČNB, 2015 [cit. 2015-01-05]. Dostupné z WWW: <http://www.cnb.cz/cs/statistika/menova_bankovni_stat/bankovni_statistika/bank_stat_komentar.html>.
[2] JANDA, J. *Jak žít šťastně na dluh*. Praha : Grada Publishing a. s., 2013. s. 137.

2.1 Česká ekonomika, dopady krize na zadlužování českých domácností a úvěrový trh

Vývoj každé ekonomiky postihují krize a makroekonomické cykly. Za zmínění stojí současná krize Eurozóny, která příkladně ukazuje selhání evropského sociálního modelu, který nelze aplikovat na všechny státy. Například státy Německo, Holandsko, Rakousko či skandinávské země a jižní státy jako Portugalsko, Itálie, Irsko, Řecko a Španělsko, vykazují velmi odlišné ekonomické a sociální rozdíly, a v současné podobě tak Eurozóna není schopna dlouhodobě přežít.

Dopady krize lze měřit různými makroekonomickými ukazateli, například poklesem růstu hrubého domácího produktu, zvýšenou nezaměstnaností, poklesem zahraničního obchodu.

Během roku 2007 došlo k masivnímu nesplácení hypoték v USA, což vedlo k nestabilitě amerického finančního sektoru a posléze se tyto problémy rozšířily po celém světě. To způsobilo převzetí bank státem, bankroty bank, konec investičního bankovnictví, zvýšení pojištění depozit atp. Český finanční systém byl zasažen touto krizí zhruba v září 2008 a koncem roku se začala ekonomika zpomalovat. Krize zaznamenala milník ve vývoji zadluženosti domácnostní, kdy poskytnuté úvěry překročily úroveň 1 bil. Kč.[3]

Krize se promítla do zadlužování českých domácností. V roce 2009 se stavy úvěrů zvýšily o 53,9 mld. Kč, zatímco v roce 2008 byl meziroční růst 143, 9 mld. Tento pokles byl způsoben neschopností domácností přijímat další závazky a vyšší obezřetností poskytovatelů, kteří během krize půjčují menšímu počtu klientů z důvodů jejich vyšší rizikovosti. Roky 2011 a 2012 registrovaly uklidnění situace a postupné odepisování nesplácených úvěrů, ovšem je možné, že díky poklesu příjmů domácností a zpomalení ekonomiky dojde opět k obratu.[4]

Česká ekonomika je ovlivňována hospodářskou politikou státu. Míra nezaměstnanosti se i nadále zvyšuje. Podle dostupných informací z Tiskové zprávy Úřadu práce ČR, byla nezaměstnanost k datu 1. ledna 2014 8,6 %, kdy práci hledalo celkem 629 274 lidí. Rostoucí nezaměstnanost způsobuje vyšší podíl nesplácených

[3] ONDŘEJ, J. *Zadlužení – fenomén současnosti*. Praha : Soukromá vysoká škola ekonomických studií, s. r. o., 2012. s. 19.
[4] ONDŘEJ, J. Zadlužení – fenomén současnosti. Praha : Soukromá vysoká škola ekonomických studií, s. r. o., 2012. s. 20.

úvěrů a tím se zvyšuje riziko předluženosti domácností.[5] Pokud se podíváme na graf č. 2, který zobrazuje, kolik úvěrů bylo celkem poskytnuto v letech 1993 až 2013 domácnostem, zaznamenáme zde rapidní nárůst, kdy se zhruba od roku 2003 objem úvěrů začal postupně navyšovat.

Graf č. 2: Poskytnuté úvěry domácnostem v letech 1993 – 2013 (v mil. Kč)[6]

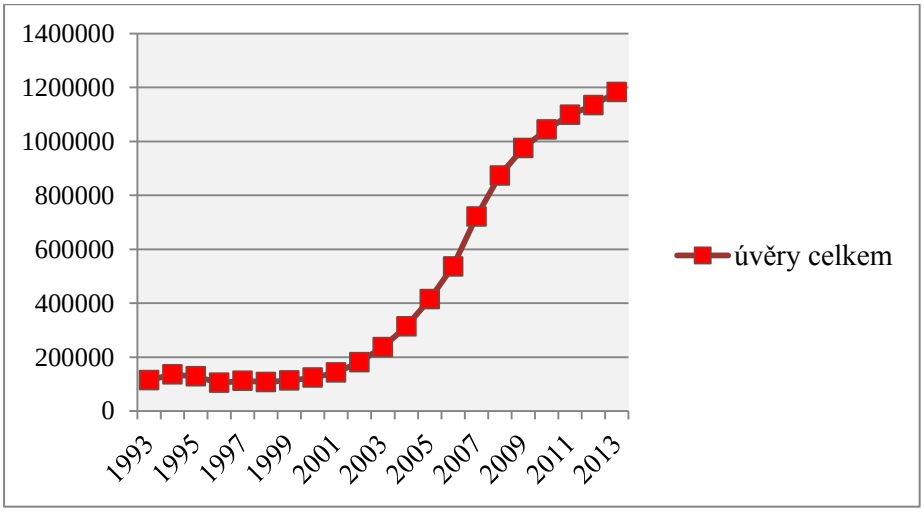

2.2 Život na dluh

Zadlužování domácností není obecně považováno za špatné, ale je důležité, aby se jednalo o rozumné zadlužování, kdy si dlužník musí uvědomit důsledky splácení svého závazku a případně také důsledky svého nesplácení. Nicméně zadlužování domácností může být určitě nebezpečným jevem. Dochází k překročení únosné hranice, kdy domácnosti podcení své finanční možnosti a začnou mít problémy se splácením svých závazků. V takových případech se stává situace kritická a domácnosti se dostávají do zadluženosti. To může vést k osobnímu bankrotu či exekucím. Tyto fakta uvádí graf č. 3, který znázorňuje podané insolvence fyzických osob, tedy kdy se dlužník dostane do platební neschopnosti a není schopen splácet své dluhy.

[5] TEPLÝ P. a kol. *Navigátor bezpečného úvěru 2013.* Praha : Karolinum, 2013. s. 20-23.
[6] *Úvěry domácnostem (Kč) – Česká národní banka* [online]. Praha : ČNB, 2013 [cit. 2015-01-21]. Dostupné z WWW: <http://www.cnb.cz/cnb/STAT.ARADY_PKG.VYSTUP?p_period=12&p_sort=1&p_des=50&p_sestuid=27368&p_uka=1&p_strid=ABBAF&p_od=199301&p_do=201407&p_lang=CS&p_format=0&p_decsep=%2C>.

Graf č. 3: Insolvenční návrhy fyzických osob – spotřebitelů v ČR[7]

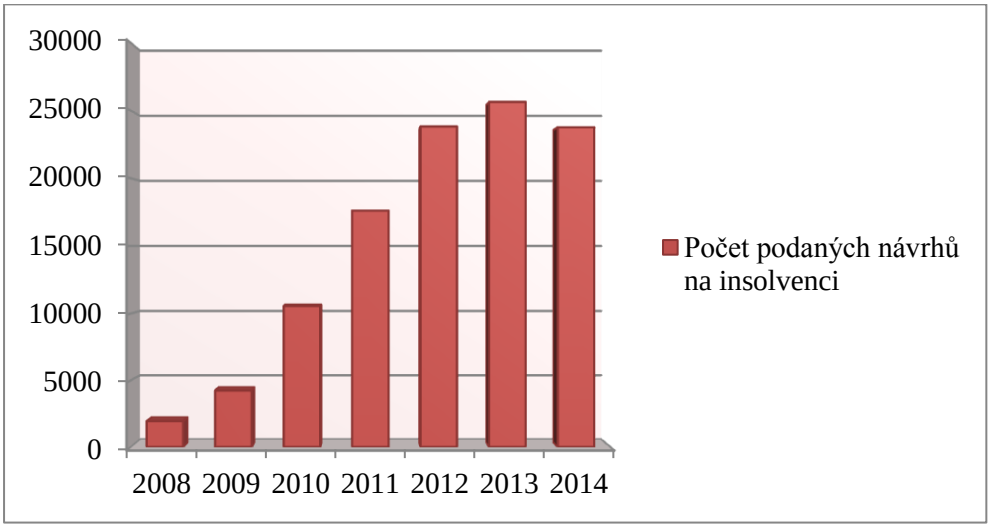

Insolvence se řeší možným oddlužením. Kdy se zpeněží majetek dlužníka, nebo jsou nastaveny splátky, kdy musí být splaceno alespoň 30 % dluhu. Pokud již není možné řešit úpadek oddlužením, je prohlášen konkurz.

Proč se lidé zadlužují? Důvodů proč se zadlužit je několik. Hlavním a nejčastějším důvodem je finanční negramotnost. Finančně gramotný člověk musí mí základní znalosti o základních finančních pojmech a umět tyto schopnosti aplikovat na své finanční situace. Jde o pojmy jako jednoduché a složené úročení, rizika a návratnost nebo co znamená pojem inflace.[8] si nejsou schopni spočítat základní parametry, jaký úrok zaplatí, výši splátky nebo jak dlouho budou úvěr splácet. Toto neporozumění fungování úvěrů znamená pro dlužníky značné nebezpečí. Podle zjištěného průzkumu se 87 % lidí nevyzná a neorientuje v úvěrových smlouvách.[9]

Dluhy vznikají také díky potřebě zvyšovat sociální status, kdy někteří obyvatelé řeší, jak je vnímá okolí a proto si půjčkami a úvěry zvyšují životní úroveň. Smutným důvodem pro zadlužení domácností je fakt, kdy si dlužníci půjčují na běžné životní náklady – nájemné, nákup potravin a dalších potřeb. Mezi další častou příčinu zadlužování patří vstup do podnikatelské sféry, kdy dochází ke špatnému zpracování podnikatelského plánu, který se v praxi vůbec neosvědčí a podnikatel tak místo výsledků a zisku zanechává neuhrazené dluhy. Někdy se do dluhové pasti lze dostat i

[7] *Vývoj insolvencí v ČR* [online]. Praha : Creditreform, 2015 [cit. 2015-01-05]. Dostupné z WWW: <http://www.creditreform.cz/novinky-downloads/vyvoj-insolvenci-v-cr.html>.
[8] ATKINSON, A., MESSY F. *Measuring Financial Literacy.* France : OECD Publishing, 2012. s.16.
[9] PIKORA, V., ŠICHTAŘOVÁ, M. *Nahá pravda, aneb, Co nám neřekli o našich penězích a budoucnosti.* Havlíčkův Brod : NF Distribuce s.r.o., 2012. s. 75.

z důvodu ztráty zaměstnání, kdy je potřeba splácet závazky i přes tuto skutečnost. Někdy je možné se dohodnout s věřitelem a snížit si či odložit splátky.[10]

Jistým doporučením, kterým by se měli řídit všechny domácnosti, je tvorba finanční rezervy. Jistě, naspoření většího obnosu peněz může být pro mnohé obtížné, vyžaduje to jistou dávku odříkání. Ale i takovéto odříkání se dá naučit. Hlavním cílem finanční rezervy je mít dostatek finančních zdrojů pro nenadálé situace, kdy je nutné zaplatit nečekané a nepředvídatelné výdaje. Vhodné je kombinovat rezervu s patřičným pojištěním. Zejména pro případ úrazu, smrti, invalidity. Pro tvorbu finanční rezervy je dobré využít spořící účet, který je lépe úročen než běžné osobní účty. Úrokové sazby dosahují jedno, méně často potom dvě procenta.[11]

Pro lepší představu nabízí uvedená tabulka přehled nejvýhodnějších spořících účtů k datu 1. 1. 2015. Dle prognóz ČNB nedojde letos k nárůstu spotřebitelských cen, ekonomika ČR se tak vůbec poprvé octne v deflaci.[12] Deflace má vliv právě na zmiňované spořící účty.

Tabulka č. 1: Srovnání úrokových sazeb spořících účtů v roce 2014[13]

Společnost	Produkt	Úroková sazba (v %)
ING Bank	ING Konto	1,50
ZUNO Bank	Spoření Plus	1,10
Air Bank	Spořící účet	1,10
Equa Bank	Spořící účet	1,00
LBBW Bank	Spořící účet	1,10
Wüstenrot	Spořící účet	0,80
ZUNO Bank	Spoření	0,60
Fio Bank	Fio konto	0,40

2.3 Struktura zadluženosti

Dluhy domácností jsou tvořeny třemi základními složkami. Jsou to úvěry na bydlení, úvěry na spotřebu a ostatní úvěry. Celkový přehled objemu úvěrů poskytnuté

[10] JANDA, J. *Jak žít šťastně na dluh*. Praha : Grada Publishing a. s., 2013. s. 126-131.
[11] JANDA, J. *Jak žít šťastně na dluh*. Praha : Grada Publishing a. s., 2013. s. 33-34.
[12] *Žádná inflace* [online]. Praha : IDNES.CZ, 2015 [cit. 2015-03-05]. Dostupné z WWW: <http://ekonomika.idnes.cz/misto-inflace-letos-podle-cnb-spotrebni-ceny-klesnou-pcb-/ekonomika.aspx?c=A150206_100131_ekonomika_rny>.
[13] *Spořící účty 2015* [online]. Praha : Prague Tourism, 2015 [cit. 2015-01-05]. Dostupné z WWW: <http://www.prague-tourism.eu/info/sporici-ucty.htm>.

domácnostem v období 1997 – 2013 zachycuje graf č. 4, kde největší růst zaznamenávají úvěry poskytnuté na bydlení, které se během 8 let značně zvýšily.

Graf č. 4: Celkové zadlužení domácností podle účelovosti v období 1997 – 2013 (v mil. Kč)[14]

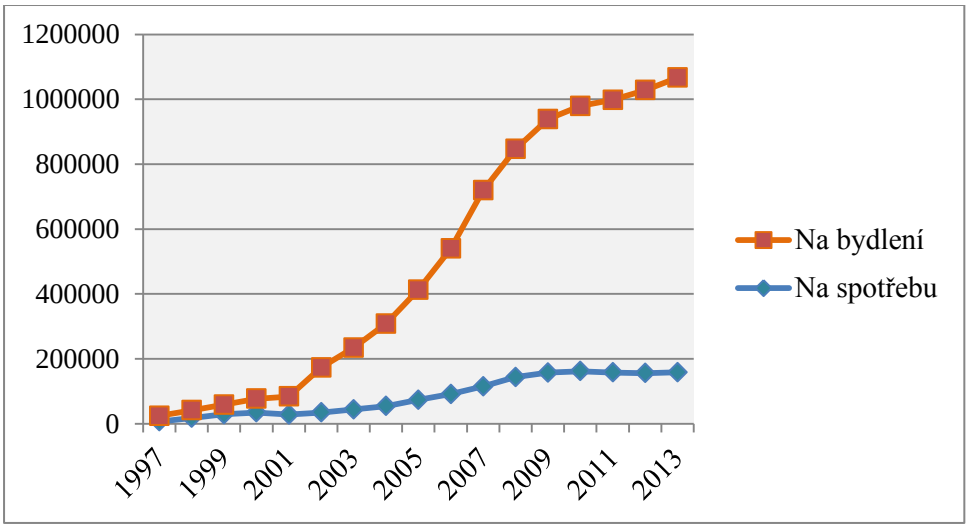

2.3.1 Hypoteční úvěr

Jak již bylo zmíněno, největší složkou struktury zadluženosti jsou hypoteční úvěry, tedy úvěry na bydlení, které značně stoupají. Graf zobrazuje vývoj poskytnutých hypotečních úvěrů od období 1997 do období 2013. Jednoznačně je zde vidět rostoucí tendence a rok 2013 zaznamenává zatím nejvyšší objem poskytnutých hypoték.

[14] *Úvěry podle druhového hlediska (Kč) – Česká národní banka* [online]. Praha : ČNB, 2014 [cit. 2014-01-21]. Dostupné z WWW: <http://www.cnb.cz/cnb/STAT.ARADY_PKG.VYSTUP?p_period=12&p_sort=1&p_des=50&p_sestuid=13288&p_uka=4%2C5%2C11&p_strid=AABBAD&p_od=199301&p_do=201411&p_lang=CS&p_forfor=0&p_decsep=%2C>.

Graf č. 5: Vývoj objemu poskytnutých hypotečních úvěrů domácnostem v letech 1997 – 2013 (v mil. Kč)[15]

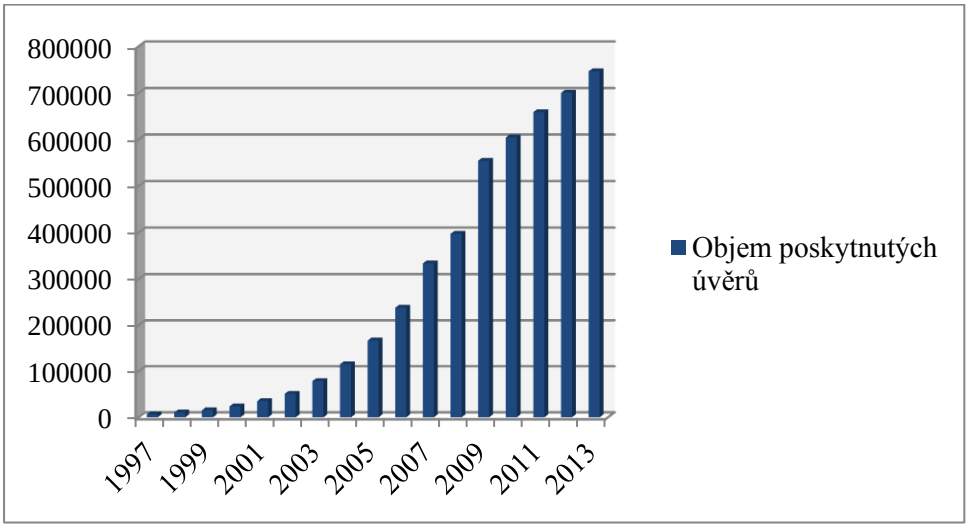

Podle údajů Bankovního a Nebankovního registru klientských informací, které byly uveřejněny k dubnu 2014 společností Czech Credit Bureau (dále jen CRIF), stoupl objem dlouhodobých úvěrů v roce 2013 na 1,122 bilionu Kč. Za zmínění také stojí další zajímavý údaj, v podobě výše úvěru, který činí průměrně 1,5 milionu Kč.[16]

Hypoteční úvěr se řadí mezi dlouhodobé účelové úvěry, které jsou poskytovány na zástavu nemovitosti. Legislativně jsou podmínky poskytování hypotečních úvěrů upraveny zákonem č. 190/2004 Sb., o dluhopisech, kde je hypoteční úvěr definován jako „úvěr na investice do nemovitosti na území České republiky, na její výstavbu nebo pořízení, jehož splácení je zajištěno zástavním právem k této nebo jiné nemovitosti.[17]

Lze jej využít na koupi či výstavbu nemovitosti, případně její rekonstrukci, modernizaci nebo opravu. Ke koupi podílu nemovitosti ve smyslu vypořádání dědických nároků nebo ke splacení již dřívějších úvěrů, použitých k investicím do nemovitosti.[18] Splatnost se pohybuje mezi 10 až 30 let, nejčastěji jde o období 10 až 20 let. Splácení se provádí měsíčními anuitami, tj. pravidelnými splátkami, kdy je splácen

[15] *Hypoteční úvěry obyvatelstvu (Kč)* – Česká národní banka [online]. Praha : ČNB, 2015 [cit.2015-01-21]. Dostupné z WWW: <http://www.cnb.cz/cnb/STAT.ARADY_PKG.VYSTUP?p_period=12&p_sort=1&p_des=50&p_sestuid=27368&p_uka=7&p_strid=ABBAF&p_od=199701&p_do=201407&p_lang=CS&p_format=0&p_decsed=%2C>.
[16] *Češi měli loni půjčky za 1,48 bilionu Kč, o 107 miliard více* [online]. Praha : ČTK, 4. 4. 2014 [cit. 2014-04-10]. Dostupné z WWW: <http://www.bankovnipoplatky.com/crif-cesi-meli-loni-pujcky-za-1-48-bilionu-kc-o-107-miliard-vice-22556>.
[17] KALABIS, Z. *Základy bankovnictví*. Brno : BizBooks, 2012. s. 111.
[18] POLOUČEK, S. a kol. *Bankovnictví.* Praha : C. H. Beck, 2013. s 234.

úrok i umořovaná půjčka. Úvěr může být poskytnut na již existující nemovitost nebo na nemovitost, která teprve vznikne. Banka poskytuje obvykle částku do výše 70 % hodnoty nemovitosti, ale poskytnutá hodnota může být i vyšší. Výše úrokové sazby u hypotečních úvěrů je obvykle nižší než u ostatních úvěrů, vzhledem ke způsobu zajištění zástavním právem k nemovitosti, ze kterého bance vyplývá relativně malé riziko.[19] Průměrná úroková sazba ke konci roku 2013 činila 3,53 %.[20]

V případě žádosti o poskytnutí hypotečního úvěru musí klient bance předkládat některé podklady:[21]

- výpis z katastru nemovitostí;
- kupní, dědickou či darovací smlouvu k nemovitosti;
- doklady o placení daní;
- znalecký posudek o ceně nemovitosti;
- v případě výstavby – rozpočet a plány stavby a stavební povolení.

V ČR se na poskytování hypotéky zaměřuje celkem 16 finančních institucí. Pro zmínění například Česká spořitelna, Komerční banka, UniCredit Bank, GE Money Bank, Fio bank a ostatní.[22] Aby mohli instituce poskytovat hypoteční úvěry a vydávat hypoteční zástavní listy, musí jim být uděleno povolení od Ministerstva financí ČR.

Následující tabulka shrnuje pozitivní a negativní stránku hypotečního úvěru.

Tabulka č. 2: Výhody a nevýhody hypotečního úvěru z pohledu klienta

Výhody	možnost získat větší objem finančních prostředků
	půjčku lze získat až do hodnoty 100 % nemovitosti
	zaplacené úroky lze odečíst z daní
Nevýhody	pouze účelové využití
	do doby splatnosti se mohou úroky měnit

[19] ŠENKÝŘOVÁ, B. a kol. *Bankovnictví*. PAVLÁT, Vladislav. Praha : Vysoká škola finanční a správní, o.p.s., 2010. s 202.
[20] MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. *Průměrná úroková sazba za rok 2013* [online]. Praha : Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 20. 1. 2014 [cit. 2014-04-15]. Dostupné z WWW: <http://www.mmr.cz/cs/Stavebni-rad-a-bytova-politika/Bytova-. politika/Informace-Udalosti/Prumerna-urokova-sazba-za-rok-2013-a-vyse-statni-p>.
[21] ŠENKÝŘOVÁ, B. a kol. *Bankovnictví*. PAVLÁT, Vladislav. Praha : Vysoká škola finanční a správní, o.p.s., 2010. s. 202 – 203.
[22] *Půjčky - Hypotéky* [online]. Praha, 2014 [cit. 2014-04-15]. Dostupné z WWW: <http://www.mesec.cz/pujcky/hypoteky/pruvodce/>.

2.3.2 Spotřebitelský úvěr

Druhou nejpočetnější skupinu úvěrů tvoří spotřebitelské úvěry. Následující graf zobrazuje objem poskytnutých spotřebitelských úvěrů v letech 1997 až 2013. Od roku 2009 se objem úvěrů pohybuje na shodné úrovni, není zde vidět výrazný růst.

Graf č. 6: Spotřebitelské úvěry domácnostem v letech 1997 – 2013 (v mil. Kč)[23]

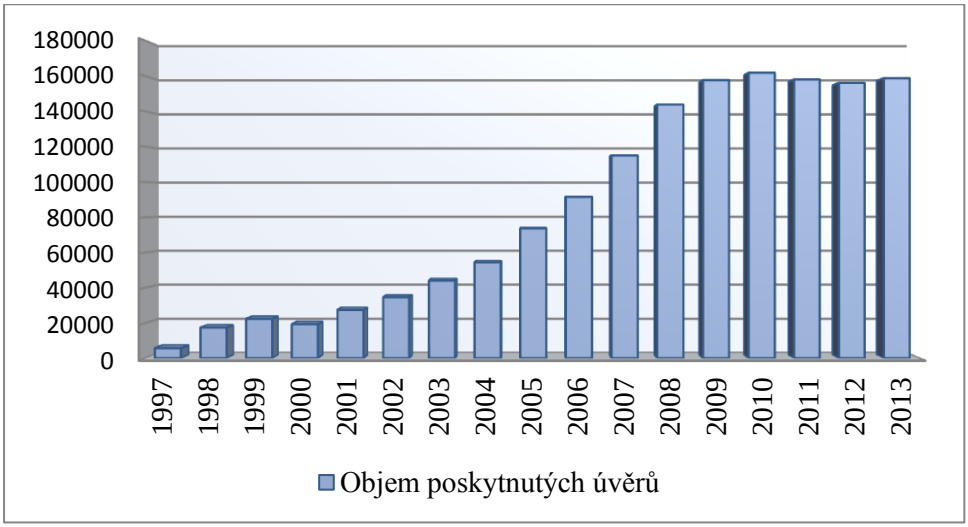

V současnosti se na českém trhu vyskytuje 24 společností, které nabízejí spotřebitelské úvěry.[24] Dle studie Navigátora bezpečného úvěru 2014, který hodnotí poskytovatele spotřebitelských úvěrů, dosáhla nejvyšších hodnot Komerční banka. Na druhé pozici se umístila mBank a třetí příčku obsadily nebankovní instituce Home Credit a Air Bank. Velice dobré hodnocení měly také Equa Bank a Cetelem.[25]

Ve srovnání s hypotečními úvěry jsou úrokové sazby ze spotřebitelských úvěrů vyšší. Dle statistiky ČNB vydané v listopadu 2014 vzrostla úroková sazba z úvěrů na

[23] *Spotřebitelské úvěry celkem (Kč)* – Česká národní banka [online]. Praha : ČNB, 2015 [cit. 2015-01-21]. Dostupné z WWW: <http://www.cnb.cz/cnb/STAT.ARADY_PKG.VYSTUP?p_period=12&p_sort=1&p_des=50&p_sestuid=27368&p_uka=5&p_strid=AABBAF&p_od=199301&p_do=201411&p_lang=CS&p_format=0&p_decsep=%2C>.

[24] *Spotřebitelské úvěry* [online]. Praha : Internet Info s. r. o., 2014 [cit. 2014-04-15]. Dostupné z WWW: <http://www.mesec.cz/pujcky/spotrebitelske-uvery/pruvodce/>.

[25] *Navigátor: ceny úvěrů se vyrovnávají, rozhoduje přístup k dlužníkům* [online]. Praha : Patrik Nacher, 2015 [cit. 2015-01-05]. Dostupné z WWW: <http://www.bankovnipoplatky.com/navigator-ceny-uveru-se-vyrovnavaji-rozhoduje-pristup-k-dluznikum-26194>.

spotřebu na 14,07 %.[26] Podrobněji je tato tématika rozebrána v kapitole 3 „Spotřebitelský úvěr, parametry a jeho pozice v produktové nabídce“.

2.3.3 Kontokorentní úvěr

Mezi velký objem poskytovaných úvěrů patří také úvěr kontokorentní. Tento typ úvěru banka poskytuje klientovi na jeho běžný účet v pohyblivé výši. Na běžném účtu mohou být kreditní i debetní zůstatky.[27] Klient tedy může čerpat do mínusu, podle dohodnutého úvěrového rámce, který určuje maximální možný debet. Banka také může povolit přečerpání tohoto rámce, což může způsobovat dodatečné náklady v podobě úroků. Výše debetu se stanovuje většinou ve výši násobku pravidelného měsíčního příjmu klienta. Splatnost bývá krátkodobá, kdy je smlouva uzavírány zpravidla na 1 rok. V případě bonitních klientů banka většinou úvěr prolonguje, poté je splatnost střednědobého až dlouhodobého charakteru.[28]

Jelikož platí klient úrok pouze ze skutečně čerpaného úvěru, tj. z debetního zůstatku na účtu, promítá se toto do úrokové sazby, která je obvykle vyšší než u ostatních úvěrů. Úvěr se splácí došlými úhradami na běžný účet, a ten musí být ke dni splatnosti vyrovnán.

V tabulce jsou uvedeny výhody a nevýhody, které plynou klientovi z kontokorentního úvěru.

Tabulka č. 3: Výhody a nevýhody kontokorentního úvěru z pohledu klienta

Výhody	snadno dosažitelný úvěr
	čerpání dle potřeb klienta
	možnost získání doplňkových služeb
Nevýhody	nutné zřízení účtu v bance
	omezená velikost úvěru
	vyšší úroková sazba a poplatky

[26] *Komentář k úrokovým sazbám – Česká národní banka* [online]. Praha : ČNB, 2015 [cit. 2015-01-25]. Dostupné z WWW: <http://www.cnb.cz/cs/statistika/menova_bankovni_stat/harm_stat_data/mfi_komentar.html>.
[27] ŠENKÝŘOVÁ, B. a kol. *Bankovnictví*. Praha : Vysoká škola finanční a správní, o.p.s., 2010. s. 192
[28] REVENDA, Z., MANDEL, M., KODERA, J., MUSÍLEK, P. a DVOŘÁK, P. *Peněžní ekonomie a bankovnictví.* Praha: Management Press, 2012. s. 99

2.4 Srovnání s členskými státy EU

V současné společnosti se na dluh pohlíží jako na běžnou součást života. Úvěry neustále rostou a zadlužení obyvatelstva se stává jakýmsi trendem. I přes fakt, že celkové zadlužení českých domácností se v posledních desetiletích zvyšuje, ve srovnání s eurozónou je o polovinu nižší.[29] Dle údajů z Evropského parlamentu zadluženost domácností vůči hrubému domácímu produktu (dále jen HDP) byla v roce 2012 nejvyšší v Dánsku, Irsku, Nizozemí, Španělsku, Norsku.

V České republice činí poměr zadlužení k HDP zhruba 60 %, tento poměr ale neustále roste, o 5 až 6 % ročně.[30] Podle těchto údajů si Česká republika vede poměrně dobře. Pokud ale porovnáme bohatství českých domácností hodnotou aktiv domácností k HDP, vyjde ukazatel 90 %, bohatství domácností u vyspělých evropských států dosahuje ovšem dvojnásobku HDP. České domácnosti jsou tedy v porovnání s ostatními členskými státy EU méně zadlužené, ale chudší.[31]

2.5 Trendy v poskytování úvěrů

2.5.1 Refinancování

Refinancování je možno rozdělit na dvě skupiny. Buď lze refinancovat hypoteční úvěr, u kterého se používá nejčastěji, anebo spotřebitelský či jinak zaměřený závazek. V druhém případě není refinancování nehypotečních úvěrů příliš rozšířené, nicméně některé banky ho nabízejí. Laicky si klient znovu sjedná úvěr, kterým zaplatí ten předchozí. Při refinancování jde tedy o to, půjčit si tolik finančních prostředků, aby se původní závazek umořil a současně se snížili splátky. V případě hypotéky jde o proces, kdy klient se svou hypotékou přejde z jedné banky do jiné. Neboť některé banky svým dosavadním klientům po ukončení fixace nabízejí vyšší úrokovou sazbu. Toho většinou lze využít a přesměrovat hypotéku jinam. Výhodou refinancování u hypotečních úvěrů je možnost zajistit si snížení měsíční splátky, nebo také možnost navýšení hodnoty hypotéky. O refinancování se doporučuje zajímat několik měsíců před

[29] ONDŘEJ, J. *Zadlužení – fenomén současnosti*. 1. vyd. Praha : Soukromá vysoká škola ekonomických studií, s. r. o., 2012. s. 15.
[30] EVROPSKÝ PARLAMENT. *Podíl zadlužení k HDP* [online]. Praha : Evropský parlament, 2014 [cit. 2014-05-07]. Dostupné z WWW: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&plugin=1&language=en&pcode=tec00104>.
[31] ONDŘEJ, J. *Zadlužení – fenomén současnosti*. 1. vyd. Praha : Soukromá vysoká škola ekonomických studií, s. r. o., 2012. s. 19.

skončením dosavadní fixace. Jednoduše lze nechat si provést návrh u banky na refinancování, v níž má klient sjednaný hypoteční úvěr, na refinancování. Poté je možno srovnávat s ostatními bankami a vybrat si podobu nejlevnějšího refinancování.[32]

2.5.2 Konsolidace

Konsolidace úvěrů znamená převedení několik různých úvěrů do úvěru jednoho. Platí to i v případě, že každý úvěr je poskytnut různou obchodní bankou. Princip konsolidace úvěrů funguje tak, že obchodní banka za jistých podmínek převezme závazky spojené s předchozími úvěry klienta, a použije své vlastní finanční prostředky k jejich zaplacení. Pokud se sečtou veškeré závazky, které plynou z úvěrů a připočítají se všechny úroky, vyjde klientovi suma, která se bude konsolidovat. Výhodou je pouze jeden věřitel a jeden závazek. Lze získat i nižší měsíční splátku než z předchozích úvěrů. Pro klienta přináší konsolidace úvěrů pozitiva v podobě zjednodušení administrativy, snížení poplatků za vedení úvěrů bankami nebo za platby spojené se splácením úvěru. Pro banku přináší konsolidace úvěrů především získávání nových klientů a současně ohodnocení jejich bonity.[33]

2.5.3 Kreditní karty

Kreditní karty slouží pro čerpání bezúčelového úvěru. Hlavní výhodou tohoto bankovního produktu je bezúročné období tzv. Grace period, kdy si klient může půjčit peníze, aniž by platil úrok. Toto období se v tuzemsku pohybuje od 40 do 76 dnů. V tomto případě je výhoda zároveň slabinou, kdy klient zapomene na expiraci tohoto bezdlužného období a včas nesrovná své závazky. Pak se jedná o velmi drahý produkt. Banka posuzuje u klienta jeho bonitu a historii, v rámci které nabízí další produkty. Důležitým sledovaným parametrem je příjem, podle kterého banka stanoví výši úvěrového rámce. Kreditní karty lze využít pro platby u obchodníků, některé také pro výběry z bankomatů. Úvěr se splácí tak, že banka zasílá měsíční výpis z účtu kreditní karty, na základě tohoto vyúčtování klient zpětně splácí úvěr. Buď lze úvěr splatit jednorázově, nebo jej rozložit do pravidelných splátek.[34]

[32] JANDA, J. *Jak žít šťastně na dluh*. Praha : Grada Publishing a. s., 2013. s. 143.
[33] KALABIS, Z. *Základy bankovnictví*. Brno : BizBooks, 2012. s. 162.
[34] JANDA, J. *Jak žít šťastně na dluh*. Praha : Grada Publishing a. s., 2013. s. 62.

3 Spotřebitelský úvěr, parametry a jeho pozice v produktové nabídce

Spotřebitelské úvěry zaznamenávají v posledních letech značný nárůst. Podle nejaktuálnější Studie Navigátor bezpečného úvěru pro rok 2014, činil objem poskytnutých bankovních spotřebitelských úvěru k srpnu 2014 199,7 mld. Kč, na nebankovních spotřebitelských úvěrech dlužily domácnosti 77,7 mld. Kč.[35] Těší se velké oblibě, díky své vysoké dostupnosti a díky masivní reklamě, která nutí spotřebitele do „výhodných úvěrů".

Na trhu je široký výběr bankovních ústavů, které nabízejí relativně dobré podmínky, ale také nebankovních domů, které poskytnou úvěry klientům i během jednoho dne, administrativní náročnost je tedy na nízké úrovni a stačí pouze prokázat dokladem totožnost a doložit výši příjmů. Najdou se i takové společnosti, které půjčí peníze i bez předložení výše příjmů, stačí pouze uvést číslo svého zaměstnavatele a firma si jednoduše ověří, zda je klient skutečně zaměstnaný a jakou pobírá mzdu.

Některé úvěrové společnosti půjčují i nezaměstnaným, studentům, důchodcům. V tomto případě se společnosti spoléhají na sociální dávky, ze kterých se také dají hradit pravidelné splátky. Poskytování úvěrů došlo tak daleko, že klient má možnost vyplnit žádost o poskytnutí úvěru online a do 24 hodin je mu schválena a poskytnuta půjčka na cokoliv. Takovéto nabídky jsou zasílány většinou na emailovou schránku, kde dotyčného lákají na výhodné podmínky. Samostatnou skupinou jsou potom lichváři, kteří nabízejí peníze za vysoký úrok, který není běžný a v takovém případě je úroková sazba dvojnásobkem běžného bankovního úroku.

3.1 Základní charakteristika

Spotřebitelský úvěr vyjadřuje úvěrové toky, které jsou poskytovány fyzickým osobám, tedy domácnostem, na pokrytí jejich potřeb souvisejících se spotřebou. Jde tedy o produkt určený spotřebiteli, tj. fyzické osobě nepodnikateli.[36] Slouží zejména

[35] *Současný trh spotřebitelských úvěrů v ČR* [online]. Praha : Navigátor spotřebitelského úvěru, 2015 [cit.2015-03-05]. Dostupné z WWW: <http://navigatoruveru.cz/navigator-bezpecneho-uveru/>.
[36] PŮLPÁNOVÁ, S. *Komerční bankovnictví v České republice*. Praha: Oeconomica, 2007. s. 296.

k nákupu zboží spotřebního charakteru, k financování potřeb jako je školné, dovolená a mohou být také použity k financování nákupu či rekonstrukci nemovitosti.[37]

Spotřebitelský úvěr lze také definovat jako příslib podnikatele poskytnout peněžní prostředky nepodnikající osobě. Je to tedy vztah, kdy na straně jedné stojí podnikatel, který má na základě smlouvy povinnost poskytnout peněžní prostředky a na straně druhé stojí spotřebitel, který má právo peněžní prostředky použít, následně vrátit a zaplatit dané úroky.[38]

Spotřebitelské úvěry lze považovat za jedny z nejdražších, které bankovní instituce poskytují. Dají se využít spíše krátkodobě na překlenutí krátkého období. Čím déle se totiž čerpají, tím déle odčerpávají zdroje a prodražují se.[39]

Uvedená tabulka zobrazuje shrnutá pozitiva a negativa, která plynou klientovi ze spotřebitelského úvěru.

Tabulka č. 4: Výhody a nevýhody spotřebitelského úvěru z pohledu klienta

Výhody	možnost získat půjčku většího objemu
	relativně nízké úroky
	lze předčasně splatit obvykle bez poplatků
Nevýhody	administrativní náročnost
	vysoké poplatky
	přísná kritéria pro získání úvěru

3.2 Druhy spotřebitelských úvěrů

Spotřebitelské úvěry se dají členit z několika hledisek. Jedním hlediskem je subjekt, který úvěr poskytuje, podle kterého se úvěry dělí na přímé, jenž jsou poskytnuty přímo bankou klientovi nebo nepřímé, které poskytují společnosti prodávající zboží či službu na spotřebitelský úvěr.

[37] *Co je to spotřebitelský úvěr* [online]. Praha : Finance.cz, 2014 [cit. 2014-09-25]. Dostupné z WWW: <http://www.finance.cz/uvery-a-pujcky/hotovostni-pujcky/abeceda-hotovostnich-uveru/co-je-to-spotrebitelsky-uver/>.
[38] DOHNAL, J. *Spotřebitelský úvěr*. Praha : Leges, 2011. s. 24.
[39] SYROVÝ, P., TYL, T. *Osobní finance – řízení financí pro každého*. Praha : Grada Publishing a. s., 2011. s. 191.

Dalším hlediskem je účel, na který se úvěr poskytuje, který rozlišuje úvěry účelové, jenž jsou poskytnuty na konkrétní účel a neúčelové úvěry, u kterých banka nesleduje účel, slouží jako jednorázové hotovostní či bezhotovostní úvěry a výše poskytnutí bývá obvykle nižší než u předchozích úvěrů.

Z hlediska zajištění existují úvěry zajištěné, kdy banka požaduje určitou formu jištění, v praxi to bývá ručení jiné osoby a úvěry nezajištěné, u kterých banka nepožaduje žádný nástroj zajištění, jde většinou o menší půjčky nebo půjčky velice bonitním klientům.[40]

Nejčastěji jsou spotřebitelské úvěry děleny na revolvingové a splátkové.

Revolvingový úvěr

Revolvingový úvěr je úvěr, kdy banka klientovi sjedná na dané období úvěrový rámec, do kterého může automaticky čerpat finanční prostředky a úrok platí jen za skutečné čerpání úvěru. Úvěr se průběžně splácí obvykle převodem měsíčního příjmu na účet, tím dochází k uvolnění limitu, do kterého může klient čerpat. Revolvingový úvěr lze poskytovat v těchto formách: [41]

- kontokorentní úvěry – viz kapitola 2.2.3;
- úvěrové karty;
    - klient může kartu využít k placení či výběru hotovosti a závazky hradit až během lhůty stanovené ve smlouvě;
    - obvykle je stanovena minimální výše měsíční splátky (5 až 10 % z čerpané výše);
    - stanovena je také doba bezúročného zúčtování, během které klient může splatit své závazky bez úročného zatížení.

Splátkový úvěr

Tento typ úvěru je nejčastěji poskytován účelově na nákup spotřebního zboží a služeb. Peněžní prostředky se převádějí bezhotovostně na účet prodejce na základě faktury nebo na účet třetí osoby. Úvěr je splácen pravidelnými měsíčními splátkami jistiny a úroku. Splátkové úvěry mohou být ve formě přímé, kdy dochází k přímému kontaktu mezi bankou a dlužníkem, či ve formě nepřímé, kdy je úvěr zprostředkován

[40] DVOŘÁK, P. *Bankovnictví pro bankéře a klienty*. Praha : Linde Pra-ha, a.s., 2005. s. 538-539.
[41] DVOŘÁK, P. *Bankovnictví pro bankéře a klienty*. Praha : Linde Pra-ha, a.s., 2005. s. 538-539.

obchodníkem, který přijímá žádost o úvěr svého zákazníka tedy potenciálního klienta banky. Obchodník poté předává příslušné podklady bance, která rozhoduje, zda úvěr poskytne. Pokud úvěr poskytne, proplácí prodejci cenu spotřebního zboží poníženou o diskont. Poté je spotřebitel informován o získání úvěru a stává se klientem banky.[42]

3.3 Právní úprava v ČR

Regulace spotřebitelských úvěrů začala v roce 2001, kdy vstoupil v platnost první zákon o spotřebitelském úvěru. Tento zákon č. 312/2001 Sb. pouze reguloval roční procentní sazbu nákladů, kdy byla stanovena pravidla pro výpočet a pověřením pro kontrolu této povinnosti byla pouze Česká obchodní inspekce. ČNB neměla v tomto zákoně žádné kompetence. Spotřebitelský úvěr byl definován velice úzce, tudíž docházelo k častému nedodržování daných pravidel.[43]

Rozsáhleji a podrobněji byly spotřebitelské úvěry upraveny zákonem č. 145/2010 Sb. o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů (zákon o spotřebitelském úvěru), ve kterém došlo k úpravě smluvních podmínek, v nichž se sjednává spotřebitelský úvěr. Další rozšíření přinesla novela tohoto zákona, účinná od 25. 2. 2013.

Do české právní úpravy je promítnuta také směrnice Evropské unie 2008/48/ES. Dozor nad podmínkami, které jsou stanoveny v zákoně, vykonává Česká obchodní inspekce, kromě dozoru nad činností subjektů, kde dozor vykonává ČNB.[44]

Zákon konkrétně definuje spotřebitelský úvěr jako: „*poskytnutí peněžních prostředků nebo odložená platba, například ve formě úvěru, půjčky nebo koupě najaté věci, za které je spotřebitel povinen platit.“*

3.3.1 Informační povinnosti

Potenciálnímu zájemci o úvěr musejí být s dostatečným předstihem před uzavřením smlouvy sděleny veškeré informace v listinné podobě nebo zajištěné na

[42] PŮLPÁNOVÁ, S. *Komerční bankovnictví v České republice*. Praha : Oeconomica, 2007. s. 301.
[43] TEPLÝ P. a kol. *Navigátor bezpečného úvěru 2013.* Praha : Karolinum, 2013. s. 117.
[44] ČESKÁ OBCHODNÍ INSPEKCE. *Než si vezmete spotřebitelský úvěr* [online] Praha : Česká obchodní inspekce, 2013 [cit. 2014-04-21]. Dostupné z WWW: <http://www.coi.cz/cz/spotrebitel/prava-spotrebitelu/spotrebitelske-uvery/>.

trvalém nosiči dat. Všechny informace musí být náležitě vysvětleny, aby byl spotřebitel schopen posoudit, zda smlouva odpovídá jeho potřebám a finanční situaci.

Zákon o spotřebitelském úvěru stanovuje povinnost věřitele posoudit před uzavřením smlouvy spotřebitele, ve smyslu jeho schopnosti splácet úvěr. Smlouva musí být uzavřena písemně a musí obsahovat povinné náležitosti. Dlužník má možnost bez udání důvodu odstoupit od smlouvy, v rámci 14 ti denní lhůty od uzavření. Úvěr je možno kdykoliv vypovědět, dále zcela nebo zčásti předčasně splatit a v takovém případě má dlužník právo na snížení nákladů o výši úroku, které by musel platit, kdyby k předčasnému splacení nedošlo. V neposlední řadě zákon ukládá v rámci informační povinnosti požadavky na některé reklamy týkající se spotřebitelského úvěru, kdy údaje v ní uvedené musí být jasné, výstižné a zřetelné, aby nedocházelo ke klamání spotřebitele.[45]

Od 25. 2. 2013 nelze ke splacení ani zajištění spotřebitelského úvěru použít směnku či šek. Nově je také stanoveno zajištění spotřebitelského úvěru, které nesmí být v nepoměru k hodnotě pohledávky.[46]

Náležitosti smlouvy

Smlouva týkající se spotřebitelského úvěru musí být vždy uzavřena písemnou formou a ze zákona musí obsahovat určité náležitosti:

- druh spotřebitelského úvěru;
- údaje o smluvních stranách;
- dobu trvání, výši a podmínky čerpání spotřebitelského úvěru;
- výpůjční úrokovou sazbu;
- roční procentní sazbu nákladů (dále jen RPSN), výpočty související s touto sazbou, celkovou splatnou částku, kterou spotřebitel zaplatí;
- výši, počet a četnost plateb.

[45] *Zákon o spotřebitelském úvěru* [online]. Praha : Business center, 2015 [cit. 2014-04-21]. Dostupné z WWW: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/spotrebitelsky-uver/cast1.aspx#par3>.
[46] ČESKÁ OBCHODNÍ INSPEKCE. *Než si vezmete spotřebitelský úvěr* [online]. Praha : Česká obchodní inspekce, 2013 [cit. 2014-04-21]. Dostupné z WWW: <http://www.coi.cz/cz/spotrebitel/prava-spotrebitelu/spotrebitelske-uvery/>.

3.3.2 Podmínky pro získání úvěru

Úvěr lze získat na základě žádosti, buď v papírové či elektronické podobě na pobočce či případně webových stránkách příslušné banky. Samotné získání úvěru bývá jednoduché a rychlé. Spotřebitelský úvěr může získat každá fyzická osoba s českým občanstvím a s trvalým bydlištěm na území České republiky. Některé banky nabízejí úvěr i cizincům s trvalým pobytem na území ČR. Žadatel musí splňovat také podmínku plnoletosti, tedy 18 ti let.

Další podmínkou je obvykle prokázání měsíčního příjmu, doložený potvrzením od zaměstnavatele, nebo daňovým přiznáním v případě osoby samostatně výdělečné činné (OSVČ). Dále se podmínky bank liší. Některé banky požadují například mít po určitou dobu založený běžný účet, nebo vyžadují záruku majetkem, atd.[47]

3.4 Úročení

Úroky ze spotřebitelských úvěrů jsou v porovnání s ostatními úvěrovými produkty značně vysoké, což vyplývá z rizika, která z těchto úvěrů bance plynou. Zákon o spotřebitelském úvěru jasně stanovuje pravidla pro úročení.

Smlouva o spotřebitelském úvěru, pokud jde o úročení, musí vždy obsahovat následující:[48]

- výpůjční úrokovou sazbu a podmínky, které ji upravují a případně údaje o indexu nebo referenční úrokové sazbě, dále o podmínkách, době a změně úrokové sazby. Banka má povinnost informovat klienta v dostatečném předstihu o změně výpůjční úrokové sazby;
- roční procentní sazbu nákladů, předpoklady pro výpočet této sazby;
- celkovou splatnou částku, vypočtenou v okamžiku uzavření smlouvy;
- výši, počet a četnost plateb.

[47] *Podmínky poskytnutí spotřebitelského úvěru* [online] Praha : Spotřebitelský úvěr, 2009 [cit. 2015-01-05]. Dostupné z WWW: <http://www.spotrebitelsky-uver.net/podminky-poskytnuti-spotrebitelskeho-uveru/>.

[48] RADOVÁ, J., DVOŘÁK P., MÁLEK J. *Finanční matematika pro každého.* Praha : Grada Publishing a. s., 2013. s. 194-195.

Roční procentní sazba nákladů

Roční procentní sazba nákladů (dále jen RPSN) vyjadřuje celkové náklady spotřebitelského úvěru, které jsou vyjádřeny jako roční procentní podíl z celkové výše úvěru. Základní rovnice pro stanovení RPSN vyjadřuje celkovou hodnotu čerpání a celkové hodnoty splátek a plateb poplatků.[49]

Obrázek č. 1: Vzorec pro výpočet RPSN[50]

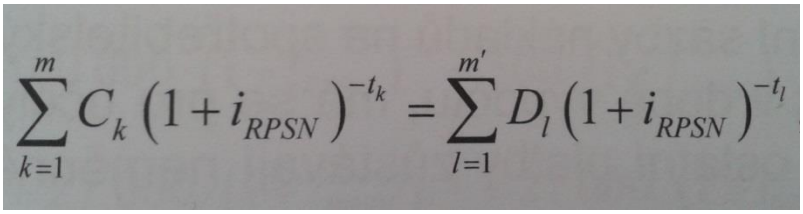

$$\sum_{k=1}^{m} C_k \left(1+i_{RPSN}\right)^{-t_k} = \sum_{l=1}^{m'} D_l \left(1+i_{RPSN}\right)^{-t_l}$$

kde k je číslo čerpání úvěru, proto $l < k < m$,

m je číslo posledního čerpání úvěru,

C_K je částka čerpání k,

t_K je interval vyjádřený v letech a zlomcích roku mezi datem prvního čerpání a datem každého následného čerpání, proto $t_l = 0$,

l je číslo splátky nebo platby za poplatky,

m' je číslo poslední splátky nebo platby za poplatky,

D_l výše splátky nebo platby za poplatky,

m' je číslo poslední splátky,

t_l je interval v letech a zlomcích roku mezi datem prvního čerpání a datem každé splátky nebo platby za poplatky,

i_{RPSN} RPSN.

Z výše uvedené rovnice vyplývá, že RPSN zohledňuje jak výši částek placených klientem a bankou, tak termíny, ve kterých se jsou tyto částky hrazeny. Proto RPSN

[49] RADOVÁ, J., DVOŘÁK P., MÁLEK J. *Finanční matematika pro každého.* Praha : Grada Publishing a. s., 2013. s. 194-195.
[50] RADOVÁ, J., DVOŘÁK P., MÁLEK J. *Finanční matematika pro každého.* Praha : Grada Publishing a. s., 2013. s. 195.

přesně vyjadřuje celkové náklady, které platí příjemce úvěru. Některé náklady spojené s poskytnutím spotřebitelského úvěru jsou zohledněné dle zákona o spotřebitelském úvěru. Příklady položek, které jsou zahrnuty do výpočtu RPSN: [51]

- poplatky při uzavření smlouvy,
- poplatky za posouzení žádosti o úvěr,
- poplatky za vedení úvěrového účtu,
- platby za pojištění či záruku v případě neschopnosti úvěr splácet,
- platby spojené např. s odkupem ceny předmětu leasingu, a další.

Při výpočtu RPSN se využívá iterativní metoda, kdy se do rovnice postupně dosazují hledané sazby. [52]

3.5 Splácení úvěru

Splácení úvěru, taktéž umořování, probíhá dle umořovacího plánu, podle tzv. splátkového kalendáře. Tento kalendář je schválen věřitelem i dlužníkem a obsahuje termíny plateb jednotlivých splátek. Splátka se skládá ze dvou částí, které se sčítají: [53]

- **Úmor** – představuje postupné splácení půjčené částky. Umořuje se tedy jistina. Součet všech těchto splátek je roven zapůjčené částce.
- **Úrok** – tato část představuje úrok z období od předchozí splátky, znamená to tedy, že úroky se hradí pouze z nesplacené části úvěru.

Umořování úvěru probíhá od začátku pravidelnými platbami. Lze rozlišit tyto způsoby:[54]

- **Konstantní anuita – tyto platby jsou stále ve stejné výši, část platby se odvádí na úmor, část na úroky.**

[51] ČESKÁ OBCHODNÍ INSPEKCE. *Než si vezmete spotřebitelský úvěr* [online] Praha : Česká obchodní inspekce, 2013 [cit. 2014-04-21]. Dostupné z WWW: <http://www.coi.cz/cz/spotrebitel/prava-spotrebitelu/spotrebitelske-uvery/>.
[52] RADOVÁ J., DVOŘÁK P., MÁLEK J. *Finanční matematika pro každého.* Praha : Grada Publishing a. s., 2013. s. 195-196.
[53] ŠOBA O., ŠIRŮČEK M., PTÁČEK R. *Finanční matematika v praxi*. Praha : Grada Publishing, a. s., 2013. s. 121.
[54] ŠOBA O., ŠIRŮČEK M., PTÁČEK R. *Finanční matematika v praxi*. Praha : Grada Publishing, a. s., 2013. s. 121.

- **Konstantní úmor** – tyto platby nejsou po dobu splácení stejné, stejná je částka, která snižuje úmor.
- **Rostoucí anuita** – tyto platby nejsou po dobu splácené stejné, konstantní není ani výše úmoru ani úroku.

Anuita se vyjadřuje následovně:[55]

$$a = D * \frac{i}{1 - v^n}$$

Kde
- a je anuita,
- D je výše úvěru,
- i je roční úroková sazba,
- v je diskontní faktor; 1 / (1 + i)
- n je doba splatnosti úvěru v letech.

[55] RADOVÁ J., DVOŘÁK P., MÁLEK J. *Finanční matematika pro každého*. Praha : Grada Publishing a. s., 2013. s. 141.

4 Analýza nabídky bankovních a nebankovních spotřebitelských úvěrů

Spotřebitelské úvěry lze získat velice jednoduše. Mohou být účelové i neúčelové, pro jednotlivce či domácnosti, na pokrytí spotřebních požadavků. Na trhu se nachází velké množství poskytovatelů, bankovních i nebankovních. Mezi nimi mohou panovat určité rozdíly, především v poskytovaných službách, úrokových sazbách, splátkách, dobou vyřízení a dokumentech, které jsou nutné k získání úvěru.

V případě, že je klient „neposkvrněný“, tedy nemá žádné záznamy v úvěrových registrech, má stálé příjmy, měl by využít spíše bankovní instituce, které jsou korektnější a vyznačují se vyšší kvalitou a lepšími podmínkami. Naopak, pokud klient má nějaké záznamy, má problém prokázat své pravidelné příjmy, obrátí se spíše na nebankovního poskytovatele, mnohdy bohužel za cenu vyšší úrokové sazby.

Problém tedy nastává ve chvíli rozhodování. Jak si vybrat ten správný, nejvýhodnější úvěr?

Cílem této analýzy je pomocí modelového příkladu analyzovat současnou nabídku třech vybraných zástupců bank a třech zástupců nebankovních společností. Banky byly vybrány podle postavení na trhu, jakožto největší poskytovatelé bankovních služeb v České republice a nebankovní instituce na základě vlastního uvážení.

Podstatou analýzy je porovnání spotřebitelských úvěrů u vybraných společností, zjištěné parametry a podmínky shrnuty do uceleného přehledu a následně použity pro závěrečné zhodnocení nejvýhodnějšího úvěru pro případného klienta.

4.1 Modelový příklad

Modelový klient má zájem o bezúčelový spotřebitelský úvěr k vybavení domácnosti.

Základní údaje:

- čistý měsíční příjem je 25 000 Kč;
- úvěr chce uzavřít na částku 150 000 Kč;
- splátky by chtěl rozložit do 5 let;
- není zatížen jinou půjčkou;

- má založen běžný účet u Komerční banky;
- k úvěru požaduje sjednat Pojištění v případě neschopnosti splácet.

Modelový klient splňuje všechny obecné podmínky nutné k úspěšnému získání úvěru. Jednou z podmínek je dosažení minimálního věku 18 let, dále je požadováno občanství ČR a trvalé bydliště na území ČR.

K žádosti o úvěr je ve většině případu nutné přikládat potvrzení o výši příjmu a obvykle dva doklady totožnosti (Občanský průkaz a např. Řidičský průkaz či Cestovní pas). Dále se mohou požadavky u jednotlivých společností lišit.

Pro výpočet RPSN je využit příslušný kalkulátor, výše měsíčních anuit jsou získané vlastním výpočtem. Uvedené hodnoty jsou pouze orientační, mají pouze informativní charakter. Byly zjištěny na základě dostupných informací uvedených na internetových stránkách jednotlivých společností. Parametry závisejí na bonitě každého klienta, a na posouzení banky, zda je klient schopen úvěr splácet. VIP klientovi banka nabídne příznivější úrokovou sazbu i výhodnější podmínky, zatímco méně bonitnímu klientovi nabídne banka o něco horší sazby i podmínky.

4.2 Nabídka komerčních bank

Jak již bylo zmíněno, k porovnání nabídky spotřebitelských úvěrů byly vybrány tři největší banky na českém trhu. Je analyzována nabídka produktů České spořitelny, a. s., Komerční banky, a. s. a UniCredit Bank, a. s.

Česká spořitelna, a. s.

Česká spořitelna, a. s. (dále jen ČS) patří mezi čtyři největší peněžní ústavy poskytující finanční služby na českém trhu. Je součástí rakouské spořitelny Erste Group Bank AG a na našem trhu působí nejdéle.

ČS nabízí spotřebitelský úvěr, kdy je stanovena minimální hranice od 100 000 Kč až do výše 700 000 Kč, kdy není vyžadováno zajištění. Nad 700 000 Kč je poté vyžadováno zajištění, horní hranice není limitována. Banka nabízí jistotu pevné úrokové sazby po celou dobu splácení. Klient může čerpat úvěr jednorázově nebo postupně s dobou měsíčního splácení po dobu až 10 let. Součástí úvěrové smlouvy je také pojištění v případě neschopnosti splácet, tedy v případě smrti, invalidity, pracovního

úrazu či ztráty zaměstnání. Vybrat lze ze dvou druhů pojištění, podle rizikovosti. Pokud by chtěl klient předčasně úvěr splatit, účtuje si banka určité procento jako poplatek.[56]

Základní parametry úvěru[57]

- Úroková sazba 15,72 % p.a.
- Poplatek za zpracování úvěru 1 500 Kč
- Poplatek za správu/vedení úvěru zdarma
- Pojištění * 328 Kč / měsíčně

* 9 % z měsíční splátky

Měsíční splátka

Při výpočtu měsíční anuity, je potřeba přepočíst roční úrokovou sazbu na měsíční.

$$\mathrm{i_m} = \frac{\mathrm{i}}{12} = \frac{0{,}1572}{12} = 0{,}0131$$

$$a = D * \frac{i_m}{1 - v^n}$$

$$a = 150000 * \frac{0{,}0131}{1 - 0{,}457995} = \frac{1965}{0{,}542005} = \mathbf{3\ 625\ Kč}$$

RPSN

Výpočet RPSN je možné provést klasickou metodou dosazování do vzorce, nicméně tento postup je poměrně složitý a zdlouhavý a proto je v práci využit kalkulátor RPSN, který snadněji tuto sazbu vypočte. Je nutné zadat výši půjčky, výši a počet splátek a jiné náklady – tím se rozumí např. poplatek za uzavření smlouvy, poplatky za vedení účtu, platby za pojištění a další.[58]

Výpočet: **17,7 %**

[56] *Spotřebitelský úvěr* [online]. Česká spořitelna, a. s., 2015 [cit. 2015-01-21]. Dostupné z WWW: <http://www.csas.cz/banka/nav/osobni-finance/spotrebitelsky-uver/o-produktu-d00019691>

[57] *Ceník pro spotřebitelský úvěr* [online]. Česká spořitelna, a. s., 2015 [cit. 2015-01-21]. Dostupné z WWW: <http://www.csas.cz/banka/nav/osobni-finance/spotrebitelsky-uver-d00022704>, vlastní zpracování.

[58] *Kalkulačka RPSN* [online]. dTest, o. p. s., 2015 [cit. 2015-02-25]. Dostupné z WWW: <http://www.dtest.cz/kalkulacka/rpsn>.

Tabulka č. 5: Souhrnný přehled nákladů na úvěr ČS

Položka	Výše
Výše úvěru	150 000 Kč
Splátka úvěru	3 625 Kč
Celková splátka úvěru	3 953 Kč
Celkem zaplaceno	238 680 Kč

Komerční banka, a. s.

Komerční banka, a. s. (dále jen KB) nabízí v rámci svého portfolia spotřebitelský úvěr Osobní úvěr. Úvěr je poskytován zejména pro osobní, nepodnikatelské účely v rozmezí od 30 000 do 2 500 000 Kč, kdy maximální splatnost je 6 let. V případě, že se klient rozhodne pro sjednání úvěru, musí mít u KB veden běžný účet, ze kterého se poté splácí jednotlivé měsíční platby. I v tomto případě lze sjednat pojištění neschopnosti splácet. Osobní úvěr dále nabízí možnost předčasně půjčku splatit bez jakýchkoliv sankcí.[59]

Základní parametry úvěru[60]

- Úroková sazba 8,20 % p.a.
- Poplatek za zpracování úvěru 490 Kč
- Poplatek za správu/vedení úvěru zdarma
- Pojištění * 150 Kč / měsíčně

* 0,10 % z poskytnuté výše úvěru

Měsíční splátka

$$i_m = \frac{0{,}082}{12} = 0{,}00683$$

$$a = D * \frac{i_m}{1 - v^n}$$

$$\text{a} = 150000 * \frac{0{,}00683}{1 - 0{,}664708} = \frac{1025}{0{,}335292} = \mathbf{3\ 057\ Kč}$$

[59] *Osobní úvěr* [online]. Komerční banka, a. s., 2015 [cit. 2015-01-21]. Dostupné z WWW: <http://www.kb.cz/cs/lide/obcane/pujcky/pujcka-bez-rizika-osobni-uver.shtml>.
[60] *Úvěrová kalkulačka* [online]. Komerční banka, a. s., 2015 [cit. 2015-01-05]. Dostupné z WWW: <http://www.kb.cz/kalkulacka-spotrebitelskych-uveru/index.shtml>.

RPSN

Výpočet: **10,92 %**

Tabulka č. 6: Souhrnný přehled nákladů na úvěr KB

Položka	Výše
Výše úvěru	150 000 Kč
Splátka úvěru	3 057 Kč
Celková splátka úvěru	3 207 Kč
Celkem zaplaceno	192 910 Kč

UniCredit Bank Czech Republic, a. s.

UniCredit Bank, a. s. (dále jen UniCredit) poskytuje v rámci spotřebitelského úvěru Presto půjčku. Jde o úvěr neúčelový pro financování libovolných osobních potřeb. Určen je především fyzickým osobám, s trvalými příjmy. Úvěrová částka se pohybuje v rozmezí od 30 000 do 500 000 Kč s volitelnou dobou splatnosti 12 – 84 měsíců. UniCredit garantuje úrokovou sazbu po celou dobu splácení neměnnou. Předčasné splacení půjčky je zcela bez poplatku. Lze si sjednat také pojištění v případě neschopnosti úvěr splácet.[61]

Základní parametry úvěru[62]

- Úroková sazba 10,90 % p.a.
- Poplatek za zpracování úvěru 1 500 Kč
- Poplatek za správu/vedení úvěru zdarma
- Pojištění 303 Kč / měsíčně

Měsíční splátka

$$i_m = \frac{0{,}109}{12} = 0{,}009083$$

[61] *Presto půjčka* [online]. UniCredit Bank, a. s., 2015 [cit. 2015-01-05]. Dostupné z WWW: <https://www.unicreditbank.cz/web/obcane/uvery/presto-pujcka>

[62] *Presto půjčka* [online]. UniCredit Bank, a. s., 2015 [cit. 2015-01-05]. Dostupné z WWW: <https://www.unicreditshop.cz/pujcky?#/presto-pujcka/kontaktni-udaje>

$$a = D * \frac{i_m}{1 - v^n}$$

$$a = 150000 * \frac{0{,}009083}{1 - 0{,}581282} = \frac{1362{,}45}{0{,}418718} = \mathbf{3\ 254\ Kč}$$

RPSN

Výpočet: **18,75 %**

Tabulka č. 7: Souhrnný přehled nákladů na úvěr UniCredit

Položka	Výše
Výše úvěru	150 000 Kč
Splátka úvěru	3 254 Kč
Celková splátka úvěru	3 557 Kč
Celkově zaplaceno	214 920 Kč

4.3 Nabídka nebankovních institucí

Na trhu je nepřeberné množství nebankovních poskytovatelů. Od méně solidních po takové, které již nabízejí srovnatelné služby s bankami. Pro analýzu spotřebitelských úvěrů byly vybrány nabídky společností Home Credit, Cetelem a Cofidis. Jde o společnosti, které v rámci nebankovního sektoru patří k nejvíce známým, ať už z televizních reklam, či letáků, které chodí pravidelně do schránek. Tento výběr byl subjektivní a pouze na vlastním uvážení.

Home Credit a. s.

Společnost Home Credit patří mezi nebankovní poskytovatele. Nabízí nejen hotovostní půjčky, ale také možnost půjčky sloučit do jedné, nakoupit na splátky nebo pořídit automobil na splátky.

Pro analýzu je využita Hotovostní půjčka na cokoliv, kdy si klient může půjčit v rozmezí od 10 000 do 150 000 Kč. Délka splatnosti je stanovena od 4 do 7 let. Při uzavření úvěrové smlouvy lze sjednat pojištění, na výběr jsou 3 balíčky podle rizikovosti. Jednou z výhod Hotovostní půjčky je možnost navrácení až 21 splátek, při

včasném a řádném splácení. Úvěr může získat pouze zletilá fyzická osoba se stálým příjmem. Nicméně potvrzení o příjmu již společnost nevyžaduje.[63]

Základní parametry úvěru (při řádném a včasném splácení)[64]

- Úroková sazba 11,74 % p.a.
- Poplatek za zpracování úvěru zdarma
- Poplatek za správu/vedení úvěru zdarma
- Pojištění * 239 Kč / měsíčně

* Balíček premium 6,48 % z měsíční splátky

Měsíční splátka

$$i_m = \frac{0{,}1174}{12} = 0{,}009783$$

$$a = D * \frac{i_m}{1 - v^n}$$

$$a = 150000 * \frac{0{,}009783}{1 - 0{,}557592} = \frac{1467}{0{,}442408} = \mathbf{3\ 316\ K}\check{\mathbf{c}}$$

RPSN

Výpočet: **12,5 %**

Tabulka č. 8: Souhrnný přehled nákladů na úvěr Home Credit

Položka	Výše
Výše úvěru	150 000 Kč
Splátka úvěru	3 316 Kč
Celková splátka úvěru	3 555 Kč
Celkem zaplaceno	213 300 Kč
Celkem zaplaceno po odečtení odměny *	152 865 Kč **

* Odměna je vyplácena při řádném a včasném splácení po celou dobu trvání úvěru – v podobě slevy na úrokové sazbě
** Vráceno 17 splátek

[63] *Hotovostní půjčka* [online]. Home Credit, a. s., 2015 [cit. 2015-01-05]. Dostupné z WWW: <https://www.homecredit.cz/pujcky/>.
[64] *Hotovostní půjčka* [online]. Home Credit, a. s., 2015 [cit. 2015-01-24]. Dostupné z WWW: <https://www.homecredit.cz/pujcky-pr?s1_from=%2Fpujcky%2F&s1_userId=52019>.

Cetelem, a. s.

Společnost Cetelem se řadí mezi nebankovní subjekty, které působí na českém finančním trhu. Ve své produktové nabídce má účelové a neúčelové osobní půjčky, možnost nákupu na splátky a pořízení automobilu na splátky či možnost využít kreditní kartu.

Pro modelový příklad je využita neúčelová Osobní půjčka na cokoli s možností úvěru od 20 000 do 200 000 Kč. Splatnost si klient může vybrat od 6 měsíců do 8 let. Pro splnění podmínek je nutné, aby žadatel byl fyzická osoba, doložil potřebné doklady, tedy občanský průkaz, údaje o zaměstnavateli a údaje o příjmech. Dále nabízí Cetelem v rámci Osobní půjčky na cokoli, při řádném splácení úvěru, možnost navrácení zaplacených úroků, podmínkou je tedy včasné a řádné splácení po celou dobu trvání úvěru.[65]

Základní parametry úvěru[66]

- Úroková sazba 14,5 % p.a.
- Poplatek za zpracování úvěru zdarma
- Poplatek za správu/vedení úvěru zdarma
- Pojištění * 140 Kč / měsíčně

* Pojištění Standart 3,99 % z měsíční splátky

Měsíční splátka

$$i_m = \frac{0{,}145}{12} = 0{,}012083$$

$$a = D * \frac{i_m}{1 - v^n}$$

$$a = 150000 * \frac{0{,}012083}{1 - 0{,}564259} = \frac{1812}{0{,}435741} = \mathbf{3\ 529\ Kč}$$

RPSN

Výpočet: **15,50 %**

[65] *Osobní půjčka* [online]. Cetelem CR, a. s., 2015 [cit. 2015-01-05]. Dostupné z WWW: <https://www.cetelem.cz/osobni-pujcka/>

[66] *Žádost o osobní půjčku* [online]. Cetelem CR, a. s., 2015 [cit. 2015-01-24]. Dostupné z WWW: <https://www.cetelem.cz/osobni-pujcka/zadost-o-osobni-pujcku/#aktualni-krok>

Tabulka č. 9: Souhrnný přehled nákladů na úvěr Cetelem

Položka	Výše
Výše úvěru	150 000 Kč
Splátka úvěru	3 529 Kč
Celková splátka úvěru	3 669 Kč
Celkem zaplaceno	220 140 Kč
Celkem zaplaceno po odečtení odměny *	202 495 Kč **

* Odměna je vyplácena při řádném a včasném splácení po celou dobu trvání úvěru – v podobě slevy na úrokové sazbě
** Úroková sazba po slevě 10,79 % p. a.

Cofidis s. r. o.

Posledním vybraným nebankovním poskytovatelem je společnost Cofidis. V rámci České republiky působí na trhu již 10 let. Nabízí zejména online půjčky, spotřebitelské i revolvingové úvěry a také splátkový prodej na spotřební zboží.

Při výběru vhodného úvěru na uvedený modelový příklad byl zvolen Úvěr domácnost. Výše úvěru, kterou si klient může půjčit, se pohybuje v rozmezí od 40 000 do 500 000 Kč. Splatnost je možno vybrat od 12 do 60 měsíců. Cofidis nabízí fixní úrokovou sazbu po celou dobu splácení úvěru, veškeré poplatky spojené s úvěrem, tedy sjednání a vedení úvěru, předčasné splacení úvěru jsou zdarma. K úvěru lze sjednat dobrovolně pojištění, které se vztahuje na ztrátu zaměstnání, pracovní neschopnost, úmrtí. Pro získání úvěru je nutné být občan ČR s trvalým pobytem, starší 18 let, doložit příjem (při úvěrech nad 100 000 Kč), mít založen bankovní účet a být bez zápisu v registrech dlužníků.[67]

Základní parametry úvěru[68]

- Úroková sazba 9,90 % p.a.
- Poplatek za zpracování úvěru zdarma
- Poplatek za správu/vedení úvěru zdarma
- Pojištění * 220 Kč / měsíčně

[67] *Úvěr domácnost* [online]. Cofidis s. r. o., 2015 [cit. 2015-01-24]. Dostupné z WWW: <http://www.cofidis.cz/uver-domacnost/>.
[68] *Online žádost* [online]. Cofidis s. r. o., 2015 [cit. 2015-01-24]. Dostupné z WWW: < https://www.cofidis.cz/online-zadost/>.

* 6,99 % z měsíční splátky

Měsíční splátka

$$i_m = \frac{0{,}099}{12} = 0{,}00825$$

$$a = D * \frac{i_m}{1 - v^n}$$

$$a = 150000 * \frac{0{,}00825}{1 - 0{,}610810} = \frac{1238}{0{,}38919} = \mathbf{3\ 181\ Kč}$$

RPSN

Výpočet: **13,63 %**

Tabulka č. 10: Souhrnný přehled nákladů na úvěr Cofidis

Položka	Výše
Výše úvěru	150 000 Kč
Splátka úvěru	3 181 Kč
Celková splátka úvěru	3 401 Kč
Celkem zaplaceno	204 060 Kč

5 Komparace a zhodnocení výhodnosti úvěrů z pohledu klienta

Aby se klient snadněji orientoval v nabídkách jednotlivých úvěrů a byl schopen posoudit, zda se jedná o výhodnou půjčku či ne, je potřeba být jistým způsobem finančně gramotný. Správně rozumět termínům ve smlouvě, řádně si vše přečíst, být schopen jednoduše si úvěr propočítat, případně se spojit s finančním poradcem. Cílem této kapitoly je nabídnout případnému zájemci o úvěr přehled všech podstatných faktorů, které jsou důležité pro posuzování „dobrého“ úvěru.

V předešlé kapitole byla analyzována aktuální nabídka spotřebitelských úvěrů u vybraných poskytovatelů. Byly uvedeny základní parametry každého úvěru, nutné k vzájemnému porovnání a následnému zhodnocení jejich výhodnosti.

Pro následnou komparaci, aby bylo možné porovnat jednotlivé spotřebitelské úvěry, jsou stanovena hodnotící kritéria, která slouží jako ukazatel nejvýhodnějšího úvěru. Kritéria jsou zaměřena především na finanční stránku úvěru, ale také na další faktory, například smluvní podmínky nutné k získání úvěru, doplňkové služby, které společnosti nabízejí nad rámec samotného úvěru, nebo případné bonusy za příkladné splácení.

Záměrem komparace je nalézt dva nejvýhodnější spotřebitelské úvěry, ze zástupců bankovního a nebankovního sektoru, a následně vybrat jeden, nabízející nejpříznivější podmínky pro potenciálního žadatele.

5.1 Hodnotící kritéria

Pro zjištění výhodnosti daných úvěrů bylo nutné sestavit základní hodnotící kritéria. Sestavená kritéria vycházejí z analýzy jednotlivých nabídek společností, tedy ze základních parametrů úvěrů.

Nabídka vybraných institucí byla hodnocena podle následujících ukazatelů:

- úroková sazba;
- RPSN;
- poplatek za zpracování a vedení úvěru;
- pojištění;

- doplňkové služby nad rámec úvěru
- měsíční splátka;
- ukazatel, kolik klient celkově za úvěr zaplatí.

Uvedené ukazatele jsou pro přehlednost porovnány do grafu či tabulky, nejvýhodnější či méně výhodné hodnoty jsou barevně odlišeny a okomentovány.

Porovnání úrokových sazeb

Jedním z kritérií při posuzování výhodnosti spotřebitelských úvěrů jsou úrokové sazby. Výše úrokové sazby se odvíjí od výše dlužné částky a délky splatnosti. Dalo by se říct, že čím menší zapůjčená částka, tím vyšší sazba a naopak. Úroková sazba může být fixní nebo variabilní, u spotřebitelských úvěrů se nabízí ve většině případů sazba fixní, po celou dobu splácení stejná.

Graf č. 7 ukazuje úrokové sazby jednotlivých společností. Pokud bychom měli porovnat nejprve banky, ze třech uvedených nabízí výrazně nejvyšší sazbu ČS ve výši 15,72 %, za ní následuje UniCredit a nejvýhodnější sazba je zvýrazněná u KB a to 8,20 %. Z nebankovních poskytovatelů nabízí nejméně výhodnou úrokovou sazbu Cetelem, 14,5 %, na druhém místě Home Credit a nejvýhodnější sazba je znázorněna u Cofidis, ve výši 9,90 %. Je třeba brát v úvahu, že ne vždy může být nízká úroková sazba ta nejvýhodnější. Důležité jsou i další poplatky, které jsou v podmínkách každé banky stanoveny.

Graf č. 7: Úrokové sazby u vybraných institucí (v %)

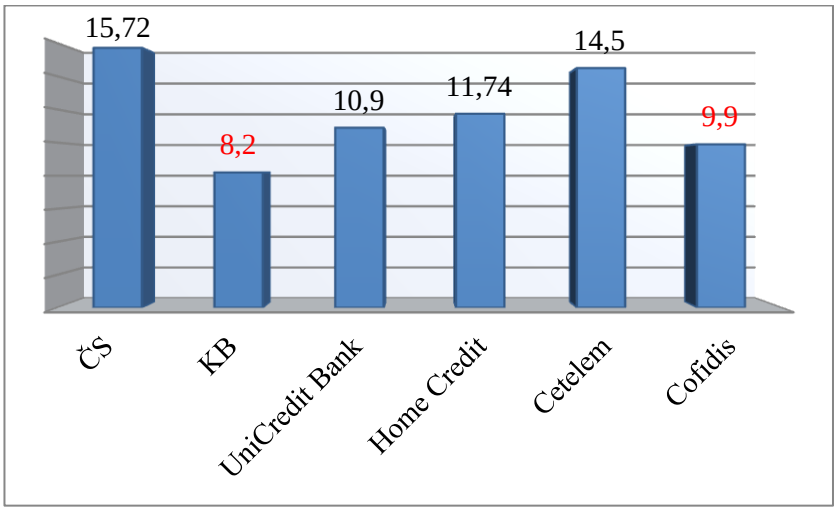

Porovnání RPSN

Nejdůležitějším parametrem, kterého je nutno si všímat, je ekonomický ukazatel RPSN. Neznalý laik by řekl, že při posuzování výhodnosti daného úvěru stojí na prvním místě úroková sazba. Nicméně do zmíněného RPSN se úroková sazba započítává, spolu s ostatními poplatky, a proto by tento ukazatel měl stát na prvním místě. Pro vysvětlení udává RPSN jaký podíl v procentech z dlužné částky zaplatí klient za období jednoho roku. Tento ukazatel umožňuje klientovi lépe porovnat nabídky úvěrů z hlediska jejich ceny, z hlediska jejich nákladů. RPSN se liší v závislosti na výši úvěru, délce splatnosti, příjmech žadatele a na samotném poskytovateli, který stanovuje výši úroků. V grafu č. 8 jsou uvedeny sazby vypočtené na základě kalkulátoru RPSN, jedná se pouze o orientační hodnoty, konečná výše je závislá na posouzení každého klienta individuálně.

Graf č. 8: RPSN u vybraných institucí (v %)

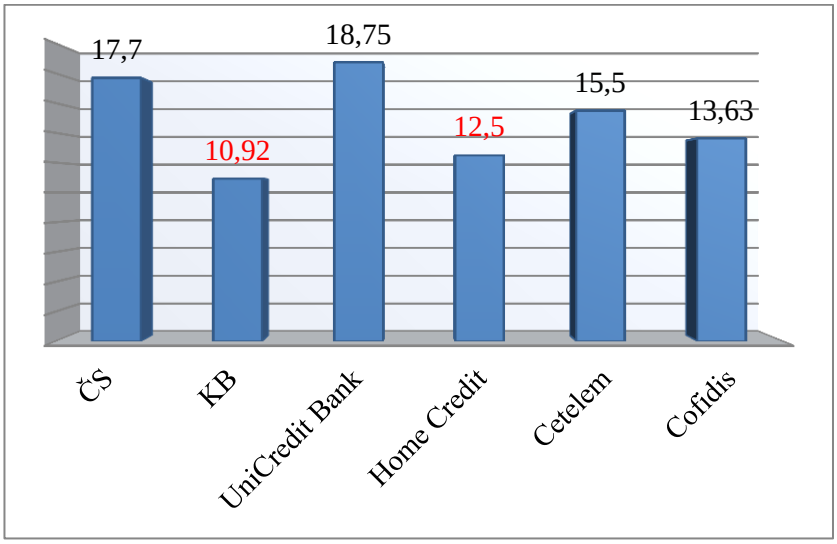

Nejpříznivější sazbu z bankovních zástupců nabízí KB, ve výši 10,92 %, naopak nejvyšší RPSN poskytuje UniCredit spolu s ČS. Z nebankovního sektoru nabízí klientovi nejvýhodnější sazbu společnost Home Credit, 12,50 %.

Poplatky za zpracování úvěru a vedení úvěru

S pořízením spotřebitelského úvěru souvisejí také poplatky, které je nutné brát v úvahu pro výběr správného produktu a správné úvěrové společnosti. Klient poté může zaplatit daleko vyšší měsíční splátku a je tedy na místě tyto náklady sledovat. Nejčastějším poplatkem je poplatek za zpracování žádosti o úvěr, který je splatný

jednorázově při uzavření smlouvy. Společnosti si tento náklad účtují v závislosti na výši půjčené sumy. Tyto poplatky zobrazuje tabulka č. 11, zvýrazněné jsou instituce, které mají náklady na zpracování žádosti o úvěr nejvyšší. ČS spolu s UniCredit požadují splatit jednorázově při uzavření smlouvy částku 1 500 Kč, KB ve výši 490 Kč. Je možné si všimnout, že všechny vybrané nebankovní poskytovatelé mají tento poplatek zdarma. Poplatky za vedení a správu úvěru u všech institucí odpadají, jsou zcela zdarma.

Tabulka č. 11: Poplatky spojené s úvěrem u vybraných institucí

Instituce	Poplatek za zpracování úvěru	Poplatek za vedení a správu úvěru
ČS	1 500 Kč	zdarma
KB	490 Kč	zdarma
UniCredit	1 500 Kč	zdarma
Home Credit	zdarma	zdarma
Cetelem	zdarma	zdarma
Cofidis	zdarma	zdarma

Pojištění v případě neschopnosti splácet

Při uzavírání úvěrové smlouvy nabízejí finanční společnosti možnost sjednat doplňkovou službu – pojištění. Toto pojištění snižuje riziko, v případě, že klient není schopen úvěr splácet. Pokrývá různé míry rizika, nejčastěji je to smrt, trvalá invalidita, pracovní neschopnost a ztráta zaměstnání. Řada zájemců o úvěr považuje tento produkt za zbytečný. Nicméně nelze předvídat budoucnost a každý se může octnout v situaci, kdy ztratí práci, přivodí si pracovní úraz, nebo v nejhorším případě dojde k úmrtí. Poté dochází k problému se splácením a z věrohodného klienta se stává dlužník. Na druhé straně, ne každé pojištění je vhodné, jelikož může obsahovat množství omezení, výluk a následné čerpání pojistného plnění může být zkomplikováno. Je na klientovi samotném, jaký druh pojištění zvolí.

U zvolených finančních ústavů je vybráno standartní pojištění, pokrývající všechna možná rizika, pojištění se započítává do celkové měsíční splátky placené klientem. Výše těchto poplatků uvádí graf č. 9, v případě bankovního sektoru zaplatí klient nejvýše u ČS, celkem 328 Kč, nejnižší pojištění nabízí KB, 150 Kč. Z řad

nebankovního sektoru je nejméně výhodné pojištění u Home Creditu, 239 Kč a nejvýhodnější u společnosti Cetelem, 140 Kč.

Graf č. 9: Měsíční poplatky za pojištění u vybraných institucí (v Kč)

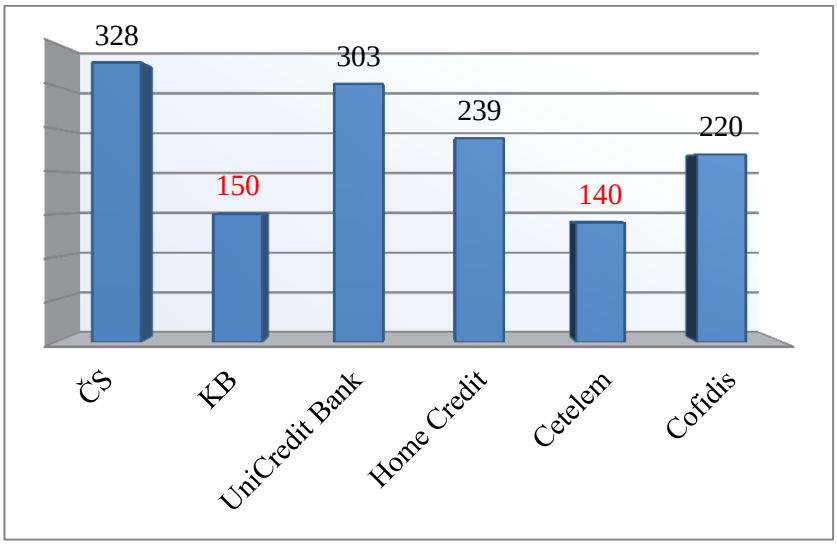

Porovnání měsíční splátky

Ukazatel měsíční splátky je důležitým faktorem při porovnávání jednotlivých úvěrů. Každý klient dokáže sám vyhodnotit, zda bude mít na splátky dostatek finančních prostředků, zda si může daný úvěr dovolit. Do výše splátky se započítávají všechny měsíční poplatky, za vedení a správu úvěru, pojištění a další zvolené doplňkové produkty.

Graf č. 10: Celková výše měsíční splátky u vybraných institucí (v Kč)

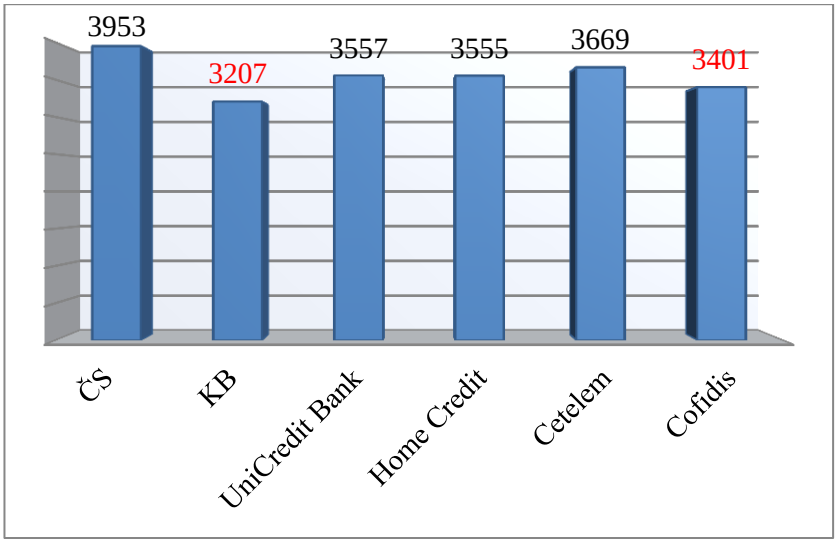

Na grafu č. 10 je možné vidět celkové měsíční splátky, které byly zjištěny na základě vlastního výpočtu, dle vzorce, který je uveden v kapitole 3.5. Je zde zahrnuta i částka za pojištění. Nejmenší měsíční splátku zaplatí klient u KB, ve výši 3 207 Kč, naopak výrazně vyšší částku zaplatí klient u ČS, celkem 3 953 Kč. Ze sektoru nebankovního, vychází nejlepší měsíční splátka u společnosti Cofidis, 3 401 Kč.

Celková výše úvěru

Co asi nejvíce každého žadatele o úvěr zajímá, nebo by alespoň mělo zajímat je, kolik skutečně za půjčku zaplatí. Tedy o kolik společnosti přeplatí nad rámec zapůjčené částky. Po prostudování tabulky č. 12 je zřejmé, které společnosti vycházejí s celkovými náklady na úvěr jako nejvýhodnější. Nejméně klient zaplatí u KB, celkem 192 910 Kč, přeplatí úvěr o částku 42 910 Kč. V případě nebankovní instituce zaplatí nejméně u společnosti Home Credit, celkem 152 865 Kč, která nabízí při řádném a včasném splácení navrácení splátek ve výši 60 435 Kč. Největší částku naopak zaplatí klient u ČS, celkem 239 820 Kč, ze zapůjčené částky 150 000 Kč, přeplatí úvěr celkově o 89 820 Kč.

Tabulka č. 12: Porovnání kolik klient celkově zaplatí za úvěr u vybraných institucí (v Kč)

Instituce	Celkově zaplaceno
ČS	238 680
KB	192 910
UniCredit	214 920
Home Credit	152 865
Cetelem	202 495
Cofidis	204 060

A tak se nabízí otázka, potřebuje klient skutečně danou věc zakoupit hned, s využitím finanční instituce, nebo se vyplatí našetřit si vlastní zdroje a nějakou dobu s koupí vyčkat? Odpověď si každý zváží sám, oboje má své výhody a nevýhody.

Pro další zajímavé porovnání bankovních a nebankovních poskytovatelů je uvedena tabulka č. 13, která srovnává průměrné hodnoty vybraných ukazatelů.

Tabulka č. 13: Průměrné hodnoty ukazatelů u bankovních a nebankovních poskytovatelů

Poskytovatel	Úroková sazba (%)	RPSN (%)	Pojištění (Kč)	Splátka (Kč)	Celkem zaplaceno (Kč)
Banky	11,61	15,79	260	3572	215503
Nebankovní společnosti	12,05	13,88	200	3541	186473

Jsou zde vidět rozdíly v nabízených sazbách, platbách za měsíční splátky i v celkově zaplacené částce za úvěr. Podle uvedené tabulky nabízí celkově výhodnější podmínky nebankovní společnosti, a to v případě RPSN, splátky za pojištění, celkové měsíční splátky i v celkové částce, kolik klient skutečně za půjčku zaplatí. Banky poskytují výhodnější pouze úrokovou sazbu.

5.2 Bankovní vs. nebankovní spotřebitelský úvěr

V předchozí kapitole jsou graficky či pomocí tabulek porovnány všechny důležité parametry jednotlivých spotřebitelských úvěrů. V této části se práce zabývá výběrem vhodného spotřebitelského úvěru pro budoucího žadatele, zda zvolit bankovního či nebankovního poskytovatele.

Při sjednávání spotřebitelského úvěru je důležité vybrat si vhodného věřitele. Aby byl solidní a nabízel kvalitní podmínky. Klient by měl věnovat pozornost tomu, jak s ním daný poskytovatel jedná, zda je schopný odpovědět na všechny případné dotazy. Možností, kde úvěr získat se nabízí více, půjčku si klient může sjednat v bance, nebankovní společnosti, u finančního poradce, doma přes internet či po telefonu. Pro tuto práci je vybrána nabídka bankovních a nebankovních půjček. V současnosti se rozdíly mezi oběma sektory vyrovnávají, značkové nebankovní společnosti se svou nabídkou a podmínkami přibližují bankám. Pokud rozdíly jsou, tak ne ani v cenách za úvěr, ale spíše v tom, jak se společnosti zachovají například při potížích se splácením, co navíc klientovi mohou k úvěru nabídnout atd. Oba typy půjček mají své výhody a nevýhody. Některé z nich by bylo dobré zmínit.

Banky jsou jistě prvním místem, které zájemce o úvěr napadne. Důvodem může být jistá záruka solidnosti, spolehlivosti, na trhu působí již několik let a vyznačují se tedy svou důvěryhodností. Při rozhodování jakou banku zvolit, může klient vybrat tu, u

které má například zřízen svůj bankovní účet. To samozřejmě není podmínka a v současné době lze jednoduše převést klienta od jedné banky k druhé, bez komplikací. Úvěry, které banky nabízejí, jsou více méně jednotné, nenajdou se zde příliš velké rozdíly mezi jednotlivými bankami. Odlišnosti jsou potom ve výši úrokových sazeb, poplatků, podmínkách a dalších. Určitou výhodou je tedy na prvním místě zmíněná spolehlivost a důvěryhodnost. Banky obvykle nabízejí lepší úrokové sazby, naopak ale požadují jistou bonitu klienta, posuzují jeho úvěrovou minulost, schopnost splácet svůj závazek, takže ne každému je půjčka poskytnuta. S tím souvisí využívání registru dlužníků, do kterého banky při každém posuzování žádosti o úvěr nahlížejí. Požaduje se také zajištění úvěru, nemovitostí či jinou dohodnutou zástavou.

Nebankovní společnosti se v poslední době příliš neliší od bankovních ústavů. Ty největší z nich poskytují úvěry na shodné úrovni. Pro klienta nabízejí velmi výhodné podmínky, a v případě, že jistým způsobem nesplňuje požadavky pro přiznání bankovní půjčky, může se obrátit právě na nebankovního věřitele. I tato půjčka má jisté výhody. Za zmínění stojí rychlost vyřízení, kdy je možné si sjednat úvěr i přes internet nebo telefon a peníze jsou na účtu za pár hodin. Další výhodou je, že většina nebankovních společností nepožaduje potvrzení o měsíčním příjmu a nenahlíží do registru dlužníků, což je příznivé pro žadatele, kteří již v registru jsou. Dále odpadají poplatky za zpracování úvěru, vedení a správu úvěru, poplatky za předčasné splacení a další. Nevýhodou může být mnohdy vyšší úroková sazba a v případě, že se klient opozdí s měsíční splátkou, může dojít k situaci, kdy společnost výrazně zvedne úrokovou sazbu a ta zůstane fixní po celou dobu splácení úvěru. I kdyby klient poté již pravidelně a včas platil, sazba zůstane navýšená. U nebankovních společností se klient může setkat také s nepoctivými praktikami, kdy úrokové sazby hraničí s lichvou, podmínky jsou naprosto nevyhovující a často vyžadují zajištění například nemovitostí.

Pro rekapitulaci je uveden znovu modelový příklad aplikovaný na vybrané spotřebitelského úvěry. Klient chce uzavřít bezúčelový spotřebitelský úvěr na vybavení domácnosti v hodnotě 150 000 Kč, se splátkami na 5 let, a požaduje sjednat k úvěru také doplňkové pojištění. Jeho čistý měsíční příjem činí 25 000 Kč, není zatížen jinou půjčkou. Svůj běžný účet má sjednaný u KB.

Pro celkové shrnutí všech poznatků získaných z analýzy a komparace nabídky zvolených institucí je uvedena tabulka č. 14. Ta uvádí nejpodstatnější parametry úvěrů, které společnosti nabízejí.

Tabulka č. 14: Celkový přehled parametrů úvěrů u vybraných institucí

Instituce	Úroková sazba (%)	RPSN (%)	Zpracování úvěru (Kč)	Pojištění (Kč)	Splátka (Kč)	Celkem zaplaceno (Kč)
ČS	15,72	17,7	1 500	328	3953	238 680
KB	8,2	10,92	490	150	3207	192 910
UniCredit	10,9	18,75	1 500	303	3557	214 920
Home Credit	11,74	12,5	zdarma	239	3555	152 865
Cetelem	14,5	15,5	zdarma	140	3669	202 495
Cofidis	9,9	13,63	zdarma	220	3401	204 060

Po nahlédnutí do tabulky jsou vidět patrné rozdíly. Je třeba nejprve zhodnotit zvlášť bankovní a nebankovní úvěry. V kapitole 5.1 byly porovnány jednotlivé ukazatele úvěrů, nyní je potřeba vyhodnotit nabízené úvěry celkově.

V rámci vybraných bank nabízí nejdražší úvěr ČS. Je to celkem zajímavé zjištění, jelikož tato banka je jednou ze čtyř největších na Českém trhu, má miliony klientů a přesto nabízí celkem nevýhodný produkt. Celkem zde klient přeplatí o 88 680 Kč. Na druhém místě se pomyslně nachází UniCredit, kde celkově klient zaplatí o 64 920 Kč více. Z nebankovních společností je pro klienta nejméně výhodný úvěr od Cofidis, kde celkově přeplacená částka činí 54 060,-, na podobné úrovni je Cetelem s částkou 52 495,-. Celkově, bez rozlišení, zda se jedná o banku či nebanku, vychází jako nejméně vhodný úvěr od ČS.

Barevně zvýrazněné jsou poté dvě nejvýhodnější půjčky. Je to půjčka od KB a od Home Creditu. Ty po celkovém porovnání vyšly svými hodnotami jako nejvhodnější, nabízející nejlepší podmínky pro konečného spotřebitele.

5.3 Závěrečné zhodnocení nejvýhodnějšího spotřebitelského úvěru

Po celkové analýze vybraných spotřebitelských půjček, následnému porovnání zvolených institucí a zhodnocení jednotlivých úvěrů v předešlých kapitolách, se tato kapitola zabývá zhodnocením nejvýhodnějších spotřebitelských úvěrů.

KB nabízí z vybraných bank nejvýhodnější spotřebitelský úvěr pro modelového klienta. Ve všech uvedených parametrech vychází celkově jako „nejlevnější“ věřitel. Při výši úvěru 150 000 Kč splatný 5 let, nabízí nejnižší úrokovou sazbu 8,2 % a nejnižší RPSN, ve výši 10,92 %. Při uzavírání smlouvy požaduje jednorázový poplatek v hodnotě 490 Kč, poplatky za vedení a správu úvěru zde odpadají. Pojištění neschopnosti splátek ve výši 150 Kč měsíčně je také nejlevnější ze všech uvedených úvěrů. Pokud by chtěl klient předčasně půjčku splatit, KB si neúčtuje žádné poplatky. Klient bude platit měsíční splátku 3 207 Kč, a celkově poté zaplatí 192 910 Kč, přeplatí o 42 910 Kč.

Ze zástupců nebankovních společností vychází svými parametry nejlépe Hotovostní půjčka na cokoliv od Home Creditu. Přestože po porovnání daného úvěru nenabízí nejvýhodnější podmínky u všech ukazatelů, jako je to u půjčky KB, po celkovém zhodnocení zaplatí klient ze všech uvedených věřitelů za úvěr nejméně. Při zapůjčené částce 150 000 Kč splatné 5 let, nabízí úrokovou sazbu 11,74 % a RPSN ve výši 12,5 %. Při uzavření smlouvy nepožaduje zaplatit žádný poplatek, to samé v případě poplatků za vedení a správu úvěrového účtu. Sjednané doplňkové pojištění je ve výši 239 Kč měsíčně. Klient za úvěr zaplatí měsíční splátku 3 555 Kč, celkově pak zaplatí 152 865 Kč. Důvod pro tak nízké přeplacení je fakt, že Home Credit nabízí při řádném a včasném splácení po celou dobu trvání úvěru, tedy 5 let, navrácení několika splátek. V tomto případě se jedná celkem o 17 splátek ve výši 60 435 Kč.

Při rozhodování, jaký úvěr by měl klient zvolit, se nabízejí dvě možnosti. Spotřebitelský úvěr od KB nebo spotřebitelský úvěr od Home Creditu. Nesporně po zhodnocení celkově zaplacené částky je nejvýhodnější půjčka od Home Creditu. Zde klient přeplatí pouze o 2 865 Kč. U KB klient přeplatí o 42 910 Kč. Znatelný rozdíl ve výši 40 000 Kč. A však v případě nebankovní společnosti Home Credit je podmínkou navrácení uvedených splátek řádné a včasné splácení po dobu 5 let. Pokud by se klient jednou opozdil s platbou, z jakéhokoliv důvodu, mohou přijít sankce, kdy se úroková sazba a RPSN navýší a celková zaplacená částka za úvěr tak o mnoho vzroste. Proto je nutné brát v úvahu i tato rizika a zvážit všechny výhody i nevýhody daného úvěru.

Oba poskytovatelé, KB i Home Credit jsou zárukou kvality, solidnosti. Dle Studie Navigátora bezpečného úvěru, který se provádí již čtvrtým rokem a hodnotí trh spotřebitelských úvěrů, se nejlépe umístila zmiňovaná KB, jakožto nejbezpečnější věřitel. Svými podmínkami vyhověla i značková nebankovní společnost Home Credit,

která se umístila hned za KB.[69] V případě modelového klienta lze doporučit tedy jak bankovního tak nebankovního poskytovatele. Nicméně pokud klient má pravidelný příjem, není zatížen další půjčkou, nemá špatnou úvěrovou minulost, vhodnou variantou by bylo zvolit spíše banku, jakožto věřitele. Banky, oproti nebankovním společnostem, si důkladně prověřují potenciálního dlužníka, posuzují jeho bonitu, ověřují si jeho pravidelný příjem, zda je úvěr schopen splácet, zda se pro něj daný produkt skutečně hodí. Pak může být riziko, kdy klient nebude schopen splácet své závazky, odstraněno. Další pozitivem může být fakt, že banka nepožaduje hned při první opožděné splátce nutné sankce a pokuty, jako v případě některých nebankovních institucí.

5.4 Doporučení pro žadatele o spotřebitelský úvěr

Při volbě správného úvěru je v první řadě důležité, zvážit, zda je skutečně nutné půjčit si finanční prostředky a zda jsem schopen své závazky splácet. Je důležité mít přehled o svých financích, umět si propočítat rozdíl příjmů a výdajů, a zda zbývají potřebné prostředky k pokrytí případné měsíční splátky. Poté je značně důležité, správně si zvolit finanční instituci, která nabízí nejvýhodnější podmínky, díky mnoha ukazatelům, kterými lze srovnávat jednotlivé poskytovatele a vybrat si tak toho nejbezpečnějšího. Samotné jednání daného věřitele může napovědět, jak bude do budoucna smluvní vztah probíhat. Při uzavírání smlouvy o úvěr je důležité řádně si vše pročíst, případně se zeptat na termíny, které nejsou jasné. Kvalitní věřitel nechá klienta prostudovat si smlouvu i doma. Podstatné je zajímat se také o smluvní podmínky, jestli se v průběhu úvěrového vztahu mohou měnit, jaké jsou sankce a pokuty v případě nesplácení a vyhnout se tak pozdějším komplikacím.

Aby nebyla zmiňována pouze negativa spotřebitelských úvěrů, zadlužení samo osobě nelze považovat za „špatné“. To platí v případě, že klient je seznámen s celým úvěrovým procesem, podmínkami, rozumí všem termínům, je schopen vyhodnotit svou finanční situaci, je schopen zvážit případná rizika. Spotřebitelské úvěry mohou vyřešit aktuální potřebu, nutnost vybavit si domácnost, pořídit automobil, vyřešit svou tíživou finanční situaci, a v případě zvýšené inflace se vyplatí spíše danou věc pořídit úvěrem nežli si spořit.

[69] NAVIGÁTOR BEZPEČNÉHO ÚVĚRU – Studie Navigátor zodpovědného úvěru 2014 [online]. Praha : Navigátor bezpečného úvěru, 2014 [cit. 2015-03-15]. Dostupné z WWW: <http://navigatoruveru.cz/navigator-bezpecneho-uveru/>.

Závěr

Hlavním cílem bakalářské práce bylo provést analýzu aktuální nabídky spotřebitelských úvěrů u vybraných finančních institucí, následně provést vzájemnou komparaci z hlediska parametrů a podmínek daných úvěrů a zhodnotit ty, které nabízejí nepříznivější podmínky pro žadatele o spotřebitelský úvěr. Tohoto cíle bylo dosaženo.

Nejprve byl v teoretické části charakterizován spotřebitelský úvěr, uvedeny jeho druhy, případné výhody a nevýhody a dále byla zmíněna právní úprava a náležitosti spojené se spotřebitelským úvěrem. V praktické části práce, byl na základě modelového příkladu, kdy byla uvedena základní charakteristika potenciálního klienta o spotřebitelský úvěr, proveden rozbor nabídky zvolených bank ČS, KB, UniCredit a nebankovních společností Home Credit, Cetelem a Cofidis. U každého úvěru byly uvedeny základní parametry nutné k porovnání jednotlivých institucí mezi sebou. Pro komparaci byla zvolena hodnotící kritéria, která pomohla dané úvěry zhodnotit z hlediska jejich výhodnosti. Hlavními ukazateli zde byla RPSN, která je nejdůležitějším parametrem při porovnávání úvěrů z hlediska jejich ceny. V tomto případě nabídli méně výhodné sazby bankovní poskytovatelé. V dalších stanovených kritériích, v úrokové sazbě, pojištění, měsíční splátce a celkové částce zaplacené za úvěr, dopadli lépe nebankovní společnosti. Při závěrečném zhodnocení se pomyslným vítězem stala KB a společnost Home Credit. KB vyhověla ve všech uvedených parametrech, z bankovních věřitelů nabídla nejvýhodnější podmínky. Nebankovní společnost Home Credit vyhověl především v ukazateli celkových nákladů na úvěr, kdy je klientovi navráceno několik splátek za příkladné splácení. Je nutné zmínit, že do hodnocení společností nebyly zahrnuty případné sankce a pokuty za nesplácení, kdy se podmínky u jednotlivých poskytovatelů mohou diametrálně lišit.

Nelze jednoznačně říci, která banka či nebankovní společnost je nejlepší. Potenciální žadatel o spotřebitelský úvěr má v současné době mnoho možností při rozhodování jakého poskytovatele zvolit. Na trhu je mnoho bank, ze kterých lze vybírat, ale i značkové nebankovní společnosti, které nabízejí stejně výhodné podmínky jako bankovní domy. Důležité je v případě spotřebitelských úvěrů, nebo u jakýchkoliv jiných produktů, schopnost porovnat si parametry a podmínky, které jsou nabízené a dokázat vyhodnotit ty nejvýhodnější. Vždy je nutné posuzovat danou nabídku úvěru komplexně, zvážit své finanční možnosti, zvážit případná rizika, před podpisem smlouvy vše řádně

prostudovat, nepodepisovat nic bez rozmyslu. Proto je práce přínosem pro případného žadatele o úvěr. Může být jakýmsi rádcem či návodem při porovnávání jednotlivých finančních společností, na jaké faktory se zaměřit a celkově jak se orientovat v problematice spotřebitelského úvěru.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. ATKINSON, A., MESSY, F. *Measuring Financial Literacy*. France : OECD Publishing, 2012. s. 73. ISSN 2079-7117.
2. DOHNAL, J. *Spotřebitelský úvěr*. Praha : Leges, 2011. s. 128. ISBN 978-80-87212-76-9.
3. DVOŘÁK, P. *Bankovnictví pro bankéře a klienty*. 3. vyd. Praha : Linde Pra-ha a. s., 2005. s. 681. ISBN 80-7201-515-X.
4. JANDA, J. *Jak žít šťastně na dluh*. 1. vyd. Praha : Grada Publishing a. s., 2013. s. 176. ISBN 978-80-245-1180-1.
5. JANDA, J. *Spořit nebo investovat?*. 1. vyd. Praha : Grada Publishing a. s., 2011. s. 168. ISBN 978-80-247-3670-9.
6. KALABIS, Z. *Základy bankovnictví*. 1. vyd. Brno : BizBooks, 2012. s. 168. ISBN 978-80-265-0001-8.
7. ONDŘEJ, J. *Zadlužení – fenomén současnosti*. 1. vyd. Praha : Soukromá vysoká škola ekonomických studií s. r. o., 2012. s. 270. ISBN 978-80-86744-92-6.
8. PIKORA, V., ŠICHTAŘOVÁ, M. *Nahá pravda, aneb, Co nám neřekli o našich penězích a budoucnosti*. 1. vyd. Havlíčkův Brod : NF Distribuce s. r. o., 2012. s. 256. ISBN 978-80-260-2811-6.
9. POLOUČEK, S. a kol. *Bankovnictví*. 2. vyd. Praha : C. H. Beck, 2013. s. 480. ISBN 978-80-7400-491-9.
10. PŮLPÁNOVÁ, S. *Komerční bankovnictví v České republice*. 1. vyd. Praha : Oeconomica, 2007. s. 338. ISBN 978-80-245-1180-1.
11. RADOVÁ, J., DVOŘÁK, P., MÁLEK, J. *Finanční matematika pro každého*. 8. vyd. Praha : Grada Publishing a. s., 2013. s. 304. ISBN 978-80-247-4831-3.
12. REVENDA, Z. *Peněžní ekonomie a bankovnictví*. 4. vyd. Praha : Management Press, 2008. s. 627. ISBN 978-80-7261-132-4.
13. SYROVÝ, P., TYL, T. *Osobní finance – řízení financí pro každého*. 1. vyd. Praha : Grada Publishing a. s., 2011. s. 208. ISBN 978-80-247-3813-0.
14. ŠENKÝŘOVÁ, B. a kol. *Bankovnictví*. 1. vyd. Praha : Vysoká škola finanční a správní o. p. s., 2010. s. 256. ISBN 978-80-7408-029-6.
15. ŠOBA, O., ŠIRŮČEK, M., PTÁČEK, R. *Finanční matematika v praxi*. 1. vyd. Praha : Grada Publishing a. s., 2013. s. 304. ISBN 978-80-247-4636-4.

16. TEPLÝ, P. a kol. *Navigátor bezpečného úvěru 2013*. 1. vyd. Praha : Karolinum, 2013. s. 198. ISBN 978-80-246-2287-3.

Elektronické zdroje

1. *Bankovní statistika – Česká národní banka* [online]. Praha : ČNB, 2015 [cit. 2015-01-05]. Dostupné z WWW: <http://www.cnb.cz/cs/statistika/menova_bankovni_stat/bankovni_statistika/bank_stat_komentar.html>.
2. *Úvěry domácnostem (Kč) – Česká národní banka* [online]. Praha : ČNB, 2013 [cit. 2015-01-21]. Dostupné z WWW: <http://www.cnb.cz/cnb/STAT.ARADY_PKG.VYSTUP?p_period=12&p_sort=1&p_des=50&p_sestuid=27368&p_uka=1&p_strid=ABBAF&p_od=199301&p_do=201407&p_lang=CS&p_format=0&p_decsep=%2C>.
3. *Vývoj insolvencí v ČR* [online]. Praha : Creditreforn, 2015 [cit. 2015-01-05]. Dostupné z WWW: http://www.creditreform.cz/novinky-downloads/vyvoj-insolvenci-v-cr.html>.
4. *Žádná inflace* [online]. Praha : IDNES, 2015 [cit. 2015-03-05]. Dostupné z WWW: <http://ekonomika.idnes.cz/misto-inflace-letos-podle-cnb-spotrebni-ceny-klesnou-pcb-/ekonomika.aspx?c=A150206_100131_ekonomika_rny>.
5. *Spořící účty 2015* [online]. Praha : Prague Tourism, 2015 [cit. 2015-01-05]. Dostupné z WWW: <http://www.prague-tourism.eu/info/sporici-ucty.htm>.
6. *Úvěry podle druhového hlediska (Kč) – Česká národní banka* [online]. Praha : ČNB, 2014 [cit. 2014-01-21]. Dostupné z WWW: <http://www.cnb.cz/cnb/STAT.ARADY_PKG.VYSTUP?p_period=12&p_sort=1&p_des=50&p_sestuid=13288&p_uka=4%2C5%2C11&p_strid=AABBAD&p_od=199301&p_do=201411&p_lang=CS&p_forfor=0&p_decsep=%2C>.
7. *Hypoteční úvěry obyvatelstvu (Kč) – Česká národní banka* [online]. Praha : ČNB, 2015 [cit.2015-01-21]. Dostupné z WWW: <http://www.cnb.cz/cnb/STAT.ARADY_PKG.VYSTUP?p_period=12&p_sort=1&p_des=50&p_sestuid=27368&p_uka=7&p_strid=ABBAF&p_od=199701&p_do=201407&p_lang=CS&p_format=0&p_decsed=%2C>.
8. *Češi měli loni půjčky za 1,48 bilionu Kč, o 107 miliard více* [online]. Praha : ČTK, 4. 4. 2014 [cit. 2014-04-10]. Dostupné z WWW:

<http://www.bankovnipoplatky.com/crif-cesi-meli-loni-pujcky-za-1-48-bilionu-kc-o-107-miliard-vice-22556>.

9. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. *Průměrná úroková sazba za rok 2013* [online]. Praha : Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 20. 1. 2014 [cit. 2014-04-15] Dostupné z WWW: <http://www.mmr.cz/cs/Stavebni-rad-a-bytova-politika/Bytova-politika/Informace-Udalosti/Prumerna-urokova-sazba-za-rok-2013-a-vyse-statni-p>.
10. *Půjčky - Hypotéky* [online]. Praha, 2014 [cit. 2014-04-15]. Dostupné z WWW: <http://www.mesec.cz/pujcky/hypoteky/pruvodce/>.
11. *Spotřebitelské úvěry celkem (Kč) – Česká národní banka* [online]. Praha : ČNB, 2015 [cit. 2015-01-21]. Dostupné z WWW: <http://www.cnb.cz/cnb/STAT.ARADY_PKG.VYSTUP?p_period=12&p_sort=1&p_des=50&p_sestuid=27368&p_uka=5&p_strid=AABBAF&p_od=199301&p_do=201411&p_lang=CS&p_format=0&p_decsep=%2C>.
12. *Spotřebitelské úvěry* [online]. Praha : Internet Info s. r. o., 2014 [cit. 2014-04-05]. Dostupné z WWW: <http://www.mesec.cz/pujcky/spotrebitelske-uvery/pruvodce/>.
13. *Navigátor: ceny úvěrů se vyrovnávají, rozhoduje přístup k dlužníkům* [online]. Praha : Patrik Nacher, 2015 [cit. 2015-01-05]. Dostupné z WWW: <http://www.bankovnipoplatky.com/navigator-ceny-uveru-se-vyrovnavaji-rozhoduje-pristup-k-dluznikum-26194>.
14. *Komentář k úrokovým sazbám* – Česká národní banka [online]. Praha : ČNB, 2015 [cit. 2015-01-25]. Dostupné z WWW: <http://www.cnb.cz/cs/statistika/menova_bankovni_stat/harm_stat_data/mfi_komentar.html>.
15. EVROPSKÝ PARLAMENT. *Podíl zadlužení k HDP* [online]. Praha : Evropský parlament, 2014 [cit. 2014-05-07]. Dostupné z WWW: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&plugin=1&language=en&pcode=tec00104>.
16. *Současný trh spotřebitelských úvěrů v ČR* [online]. Praha : Navigátor spotřebitelského úvěru, 2015 [cit.2015-03-05]. Dostupné z WWW: <http://navigatoruveru.cz/navigator-bezpecneho-uveru/>.

17. *Co je to spotřebitelský úvěr* [online]. Praha : Finance.cz, 2014 [cit. 2014-09-25]. Dostupné z WWW: <http://www.finance.cz/uvery-a-pujcky/hotovostni-pujcky/abeceda-hotovostnich-uveru/co-je-to-spotrebitelsky-uver/>.
18. ČESKÁ OBCHODNÍ INSPEKCE. *Než si vezmete spotřebitelský úvěr* [online] Praha : Česká obchodní inspekce, 2013 [cit. 2014-04-21]. Dostupné z WWW: <http://www.coi.cz/cz/spotrebitel/prava-spotrebitelu/spotrebitelske-uvery/>.
19. *Zákon o spotřebitelském úvěru* [online]. Praha : Business center,2015 [cit. 2014-04-21]. Dostupné z WWW: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/spotrebitelsky-uver/cast1.aspx#par3>.
20. ČESKÁ OBCHODNÍ INSPEKCE. *Než si vezmete spotřebitelský úvěr* [online] Praha : Česká obchodní inspekce, 2013 [cit. 2014-04-21]. Dostupné z WWW: <http://www.coi.cz/cz/spotrebitel/prava-spotrebitelu/spotrebitelske-uvery/>.
21. *Podmínky poskytnutí spotřebitelského úvěru* [online] Praha : Spotřebitelský úvěr, 2009 [cit. 2015-01-05]. Dostupné z WWW: <http://www.spotrebitelsky-uver.net/podminky-poskytnuti-spotrebitelskeho-uveru/>.
22. ČESKÁ OBCHODNÍ INSPEKCE. *Než si vezmete spotřebitelský úvěr* [online]. Praha : Česká obchodní inspekce, 2013 [cit. 2014-04-21]. Dostupné z WWW: <http://www.coi.cz/cz/spotrebitel/prava-spotrebitelu/spotrebitelske-uvery/>.
23. *Spotřebitelský úvěr* [online]. Česká spořitelna, a. s., 2015 [cit. 2015-01-21]. Dostupné z WWW: <http://www.csas.cz/banka/nav/osobni-finance/spotrebitelsky-uver/o-produktu-d00019691>.
24. *Ceník pro spotřebitelský úvěr* [online]. Česká spořitelna, a. s., 2015 [cit. 2015-01-21]. Dostupné z WWW: <http://www.csas.cz/banka/nav/osobni-finance/spotrebitelsky-uver-d00022704>, vlastní zpracování.
25. *Osobní úvěr* [online]. Komerční banka, a. s., 2015 [cit. 2015-01-21]. Dostupné z WWW: <http://www.kb.cz/cs/lide/obcane/pujcky/pujcka-bez-rizika-osobni-uver.shtml>.
26. *Úvěrová kalkulačka* [online]. Komerční banka, a. s., 2015 [cit. 2015-01-05]. Dostupné z WWW: <http://www.kb.cz/kalkulacka-spotrebitelskych-uveru/index.shtml>.
27. *Presto půjčka* [online]. UniCredit Bank, a. s., 2015 [cit. 2015-01-05]. Dostupné z WWW: <https://www.unicreditbank.cz/web/obcane/uvery/presto-pujcka>.

28. *Hotovostní půjčka* [online]. Home Credit, a. s., 2015 [cit. 2015-01-05]. Dostupné z WWW: <https://www.homecredit.cz/pujcky/>.
29. *Osobní půjčka* [online]. Cetelem CR, a. s., 2015 [cit. 2015-01-05]. Dostupné z WWW: <https://www.cetelem.cz/osobni-pujcka/>.
30. *Žádost o osobní půjčku* [online]. Cetelem CR, a. s., 2015 [cit. 2015-01-24]. Dostupné z WWW: <https://www.cetelem.cz/osobni-pujcka/zadost-o-osobni-pujcku/#aktualni-krok>.
31. *Úvěr domácnost* [online]. Cofidis s. r. o., 2015 [cit. 2015-01-24]. Dostupné z WWW: <http://www.cofidis.cz/uver-domacnost/>.
32. *Online žádost* [online]. Cofidis s. r. o., 2015 [cit. 2015-01-24]. Dostupné z WWW: < https://www.cofidis.cz/online-zadost/>.

Seznam zkratek

CRIF	Czech Credit Bureau
ČNB	Česká národní banka
ČS	Česká spořitelna, a. s.
KB	Komerční banka, a. s.
RPSN	Roční procentní sazba nákladů
UniCredit	UniCredit Bank, a. s.

Seznam obrázků, tabulek, grafů

Seznam obrázků

Obrázek č. 1: Vzorec pro výpočet RPSN ……29

Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Srovnání úrokových sazeb spořících účtů v roce 2014 ……15

Tabulka č. 2: Výhody a nevýhody hypotečního úvěru z pohledu klienta ……...18

Tabulka č. 3: Výhody a nevýhody kontokorentního úvěru z pohledu klienta……20

Tabulka č. 4: Výhody a nevýhody spotřebitelského úvěru z pohledu klienta……24

Tabulka č. 5: Souhrnný přehled nákladů na úvěr ČS ……..35

Tabulka č. 6: Souhrnný přehled nákladů na úvěr KB……..36

Tabulka č. 7: Souhrnný přehled nákladů na úvěr UniCredit Bank……..37

Tabulka č. 8: Souhrnný přehled nákladů na úvěr Home Credit ……..38

Tabulka č. 9: Souhrnný přehled nákladů na úvěr Cetelem……..40

Tabulka č. 10: Souhrnný přehled nákladů na úvěr Cofidis ……41

Tabulka č. 11: Poplatky spojené s úvěrem u vybraných institucí……45

Tabulka č. 12: Porovnání kolik klient celkově zaplatí za úvěr u vybraných institucí (v Kč)……47

Tabulka č. 13: Průměrné hodnoty ukazatelů u bankovních a nebankovních poskytovatelů……...48

Tabulka č. 14: Celkový přehled parametrů úvěrů u vybraných institucí ……50

Seznam grafů

Graf č. 1: Aktiva bankovního sektoru k červenci roku 2014 (v mld. Kč)……11

Graf č. 2: Poskytnuté úvěry domácnostem v letech 1993 – 2013 (v mil. Kč)……13

Graf č. 3: Insolvenční návrhy fyzických osob – spotřebitelů v ČR ……14

Graf č. 4: Celkové zadlužení domácností podle účelovosti v období 1997 – 2013 (v mil. Kč) ……16

Graf č. 5: Poskytnuté hypoteční úvěry domácnostem v letech 1997 – 2013 (v mil. Kč).17

Graf č. 6: Spotřebitelské úvěry domácnostem v letech 1997 – 2013 (v mil. Kč)..……..19

Graf č. 7: Úrokové sazby u vybraných institucí (v %)…….43

Graf č. 8: RPSN u vybraných institucí (v %) ……..44

Graf č. 9: Měsíční poplatky za pojištění u vybraných institucí (v Kč)……46

Graf č. 10: Celková výše měsíční splátky u vybraných institucí (v Kč)……..46